

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS, 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXIX Kaina 30 c.

TREČIADYENIS — WEDNESDAY, RUGSĖJIS — SEPTEMBER 18, 1985

Nr. 182

Tautoje rusena laisvės jausmas

BALYS GAJAUSKAS
iš Permės lagerio

(Tėsinys)

Kiekvienoje respublikoje gyvena daug kitų tautų gyventojų, kurie sudaro ir kurie nesudaro atskiro administracinio vieneto. Jie gyvena išsisklaidę tarp pagrindinių tautos gyventojų, nors kai kuriose vietose, ypač miestuose gana tankiai. Kai kurios tautinės mažumos turi savo mokyklas. Tai lenkai Lietuvoje ir vokiečiai Kazachijoje. Bolševikai padarė toms tautinėms mažumoms nedidelę kultūrinę nuolaidą — leido švietimą gimtąja kalba. Galbūt todėl, kad norėjo išlaikyti gerus santykius su Lenkija ir Vokietijos federacine respublika.

Rusijoje gyvena daug tautinių mažumų. Gausiausias iš jų — žydai ir ukrainiečiai. Jie sudaro didelę gyventojų dalį miestuose. Tačiau jų vaikai turi mokytis rusų kalba, nes mokyklų sava kalba nėra. Reikalavimas tokių mokyklų būtų palaikytas „buržuaziniu nacionalizmu“. Bet kokia lietuviška kultūrinė veikla laikoma nusikaltimu, už ją baudžiama.

Labai sunki dalis teko Sibiro tremtiniais. Lietuviai, kaip ir kitų tautų tremtiniai, neturėjo elementariausių žmogaus teisių. Apie mokyklas gimtąja kalba negalėjo net svajoti. Tremtinių vaikai galėjo mokytis tik rusiškose mokyklose, žinoma, jeigu juo buvo.

Rusėjimas nesibaigia mokyklose. Jaunuolius, kaip ir caro laikais, toliau rusina kariuomenėje. Bolševikinė kariuomenė — tai tas žaidimas, iš kurio turi išeiti aprusę ir protiniai suluošinti vyrai, pasirošę aklai vykdyti bet

kokį nusikalstamą bolševikų įsakymą.

Rusėjimo banga ritasi per įstaigas ir įmones. Kai kurių didesnių miestų, ypač Vilniaus, Kauno, Klaipėdos įmonėse, kurios tiesiogiai valdomos iš Maskvos, skamba rusų kalba. Ten ne tik dauguma darbininkų atvykėliai iš Rusijos, bet ir didelė dalis administracijos yra rusai. Atvykėliai sukuria rusišką aplinką. Tam padeda ir vadinamoji vaizdinė agitacija: įvairūs šūkių, sienlaikraščiai, diagramos, techninė bei kitokia informacija dažniausiai rašoma rusiškai. Administracijos dokumentai — taip pat. Lietuviai darbininkai ir tarnautojai turi vartoti rusų kalbą ne tik tvarkydami reikalus su administracija, bet ir bendraudami su kitų tautybių darbininkais. Taigi ir daugelis įmonių yra lietuvių darbininkų rusinimo židiniai.

Geresnė padėtis vietinėse okupacinėse valdžios tvarkomose įmonėse bei įstaigose. Išskyrus Vilnių, Klaipėdą ir Vilniaus krašto miestelius, kuriuose didelę gyventojų dalį sudaro rusai ir kitų tautybių žmonės, kalbantys rusiškai, šiose įmonėse bei įstaigose rusų dirba mažai. Todėl rusiškos aplinkos jie nesudaro. Tačiau ir tokiose įmonėse ne visada gali išsiversti be rusų kalbos, nes dalis dokumentacijos taip pat rašoma rusiškai.

Saugamas ir milicija Lietuvoje vartojama ir lietuvių kalba, bet dauguma dokumentų rašo rusų kalba. Šios organizacijos turi užnaujami bet kokį tautinį pasipriešinimą. Todėl jose dirba daug rusų. Tai patys reakcingiausi okupantų ramsčiai Lietuvoje.

(Bus daugiau)

Kinijos komunistų partijos reformos

Pekinas. — Kinijos komunistų partija paskelbė apie didelių vadovybės pasikeitimus. Visa eilė senųjų partijos veikėjų, likusių dar iš revoliucijos dienų, pasitraukė dėl amžiaus, perleisdami savo vietas jaunesniems. Iš 24 narių partijos politbiuro pasitraukė 10 narių. Iš 340 narių centro komiteto išėjo 64. Daugumas pasitraukusių yra gražuomenės, kaip buvęs kariuomenės vadas maršalas Ye Jianying, 88 metų. Jis buvo ne tik politbiuro, bet ir jo penkių narių prezidento narys. Iš politbiuro pasitraukė revoliucinio karo veteranai: maršalas Xu, 84 metų ir gen. Nie Rongshen, 86 m. Pakeistas ir jaunesnis politbiuro narys gen. Li Desheng, 69 m.

Kinijos aukščiausiai iškilusi politikoje moteris, buvusio premjero Zhou Enlai našlė Deng irgi pakeista. Ji yra 81 metų amžiaus. Pasitraukė 81 m. mongolais Ulanhu, buvęs Kinijos viceprezidentas. Tarp pasitraukusių centro komiteto narių yra ir du dabartinės vyriausybės nariai: gynybos ministris Zhang ir kultūros Zhu, 69 m.

Komentatoriai mano, kad šie kinų pakeitimai dar sustiprina reformatorių daugumą. Jis lieka politbiuro ir centro komitete. Svarbiausia jo vieta yra dviejuose centro komiteto postuose. Cen-

tro komitetas Kinijoje turi 210 pilnųjų narių ir 130 kandidatų. Komitetas išrenka tris komisijas: patariamąją, discipliną ir karinę. Dengas yra patariamiosios ir karinės komisijų pirmininkas. Dengas savo vietoje pasilieka, nors jam jau 81 m. amžiaus. Jis yra ir svarbaus politbiuro Pastovaus komiteto pirmininkas. Komitete yra penki nariai.

— Naujosios Zelandijos premjeras Lange pasakė, kad jis pasirengęs vykti į Prancūziją tartis dėl santykių pagerinimo.

— Australijos premjeras Bob Hawke atmetė Prancūzijos siūlymą aplankyti šalį, kur Prancūzija bando savo branduolinius ginklus.

— Amerikos federaliniuose ir valstijų kalėjimuose kalinių skaičius pasiekė rekordą — 490,041. Trečdalis visų kalinių sėdi keturių valstijų kalėjimuose: Kalifornijos, Texas, New Yorko ir Floridos.

— Indijos vyriausybė prašė JAV stropiau prižiūrėti Pakistano branduolinės energijos programą, nes yra daug įrodymų, kad Pakistanas bando pasigaminti atominę bombą.

— Per pirmas 10 rugsėjo mėn. dienų naujų automobilių pardavimas gerokai pakilo. Sumažėjo visi rekordai. Iki šiol per tą laikotarpį daugiausia naujų automobilių buvo parduota 1955 m.

Tailandijoje premjeras Prem Tinsulanonda (dešinėje) ir generolas Kulavanijava lanko ligoninėje sužeistus karius. Jie nukentėjo buvusio perversmo metu, ginami vyriausybė. Teisingumo organai išaiškino, kad sukilimą rėmė ir kai kurios darbininkų profesinės sąjungos. Jų uždavinys buvo suruošti demonstracijas, kurios sustabdė tyčiosios gatvių judėjimą. Perversmas nepavyko, jo vadai pabėgo į užsienį.

Izraelyje mažiau milijonierių

Jeruzalė. — Daug sąmyšio Izraelio ekonominiame gyvenime įnešė valiutos nuvertinimas rugsėjo pradžioje. Per naktį daugelis izraeliečių, kurie buvo milijonieriai, neteko to garbingo vardo. Vyriausybė nutarė sustabdyti infliaciją ir sumažinti piniginio vieneto — šekelio vertę. Anksčiau izraeliečiai, eidami į parduotuves, turėdavo neštis didelių pinigų maišus. Vienas JAV doleris buvo vertas 1,500 šekelių. Dabar, po nuvertinimo, jis vertas pusantro šekelio. Per penkerius metus tai jau antras šekelio nuvertinimas. Vienerius metus senasis šekelis kurovė sumažėjo. Tai sukelia nemažą galvosūkių bankams ir vartotojams.

Izraelio biznierių šalia šekelio dar naudoja Jordano dinarus ar Amerikos dolerius. Kai kurie izraeliečiai vis dar nepasitiki šekelio pastovumu.

Valiutos vertės pakeitimas centriniam Izraelio bankui kainuoja apie 4 milij. dol. Spaudoje ir televizijoje valdžia aiškina žmonėms apie valiutos nuvertinimą, ką jis neša ir kiek valiuta verta. Praktiškai nuo senos vertės banknotų buvo nubraukti trys nuliai. Su buvusio premjeras Goldos Meir paveikslu 10,000 šekelių banknotas tapo 10 šekelių banknotu. Įvestas naujas 100 šekelių banknotas su rašytojo Shmuel Yosef Agnon paveikslu. Jis yra laimėjęs Nobelio literatūros premiją. Dabartinis 100 šekelių banknotas su sionisto Zeev Jabotinskio atvaizdu išimtas iš apyvartos.

Šekelio vertė buvo gerokai nukritusi. Centrinis bankas apskaitavo, kad žemesnių metalinių monetų kalimas daugiau valdžiai kainuoja, negu jos vertos.

Ekonomistai pripažįsta, kad šekelio vertė dar gali kristi, nes Izraelio ekonominė padė-

tis nėra puiki. Vertės kritimas sudarė bankininkams daug nemalonumų. Izraelio hebrajų kalba neturėjo nei žodžių, kuriais būtų galima pavadinti daugybę nulių turinčias sumas. Kompiuteriuose nebuvo programotos tos milžiniškos skaitlinės. Nuo šekelio kaip piniginio vieneto įvedimo 1980 m. vasario mėn. jo vertė buvo nužeminta daugiau 400 nuoš.

Izraelis, paskelbęs susitarimo programą, tikisi, kad pavyks sustabdyti išlaidas, pašalinti biudžeto deficitą ir pagerinti užsienio prekybos balansą.

Britai ištrėmė dar 6 šnipus

Londonas. — Britanija įsakė išvažiuoti dar šešioms sovietų šnipams, atsilygindama Maskvai už 25 britų diplomatus ir žurnalistų ištrėmimą. Žvalgybos šauksniai pareiškė, kad šį kartą britai ištrėmė ne tik aiškius KGB žvalgybos šnipus, bet palietė ir sovietų karinės žvalgybos GRU valdininkus, apie kuriuos britų žvalgybai papasakojo pabėgęs KGB aukštas valdininkas, visų šnipų Britanijoje direktorius Oleg Gordijevskis. Įsakyma iki spalio 7 d. išvažiuoti pulk. Viktorui Mišinui, asistentui aviacijos ataše, jo įstaigos tarnautojui Daranoviui. Išvažiuoti turės pirmasis ambasados Londone sekretorius Safranovas, laivininkystės įstaigos direktorius Vikulovas ir „Novosty“ spaudos agentūros korespondentas Sergej Volovec.

Šis didėjantis ketvirtadienis, kada britai ištrėmė 25 sovietų šnipus. Maskva atsilygino irgi ištrėmė 25. Dabar laukiama, ką sovietai

Nauja Pranciškonų vadovybė

Per lietuvių pranciškonų kapitulą Kennebunkporte, Me., rugsėjo 12 d. provincijolu buvo išrinktas kun. Placidas Barius, iki šiol gyvenęs ir dirbęs Brooklyno vienuolyne. Viceprovincijolu išrinktas kun. Augustinas Simanavičius iš Toronto, tarėjais — kun. Jurgis Gailiusis, kun. Bernardinas Grauslys, kun. Pranciškus Gedgaudas ir kun. Antanas Prakapas. Jie dabar paskirstys namų vyresnius ir kitus vienuolyno pareigūnus.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Pietų Afrikos kariuomenės vadas paskelbė, jog kariuomenė puolė Angoloje besislapstančias Pietvakarių Afrikos sukilėlių jėgas, 57 sukilėlius nušovė, 5 suėmė.

— Saudi Arabija sumažino savo naftos kainas 3 dol. už statinę. Tuo atsiliepiama į kitų OPEC (naftą eksportuojančių valstybių) nedrausmingą produkcijos kvotų nesilaikymą ir kainų mažinimą. Oficiali naftos kaina šiuo metu buvo 28 dol. už statinę. Laukiama, kad kainos dar kris.

— Libijos diktatorius Khadafy planavo važiuoti į New Yorką dalyvauti Jungtinių Tautų 40 metų sukakties iškilmėse, tačiau paskutinio metu nuomonė pakeitė. Jo šalininkai bijo, kad Amerikoje bus sunku apsaugoti vadą nuo atentatų.

— Prezidentas Reaganas vakar turėjo spaudos konferenciją.

— JAV įteikė Sovietų Sąjungai protestą dėl JAV stebėtojų-ryšininkų Rytų Vokietijoje naujo persekiojimo. Rugsėjo 9 du stebėtojai buvo sovietų kareivių apsupti ir išlaikyti devynias valandas kariniame sunkvežimyje, kol atvyko aukštesnis sovietų karininkas ir juos paleido.

— Naujasis Peru prezidentas iš pareigų atleido kariuomenės vadą. Jis kaltinamas žaizūrių elgesiu su Peru komunistinio judėjimo partizanais. Neseniai išsikilo kaltinimai, kad Peru kareiviai viename kaime sušaudė 69 indėnus, įtariamus bendradarbiavimu su komunistais. Jų kūnai buvo sudėginti. Trys karininkai suimti. Valdžios komisija aiškina įvykį. Kitame kaime septynių vyrų kūnai rasti šulinyje.

— Britanijos premjerė Thatcher pradėjo Egiptę vizitą. Joks britų premjeras nėra Egipte buvęs nuo 1940 m., kada Kaire vyko Winston Churchill.

— Salvadora valdžios delegacija lankėsi Meksikoje, kur susitiko su politiniais sukilėlių vadais. Buvo tartasi dėl Salvadora prezidento dukters išvadavimo. Dar neaišku, kuri sukilėlių grupė pagrobė prezidento dukterį. Spėjama, kad už jos paleidimą sukilėliai reikalauja paleisti didesnę skaičių kalėjime laikomų sukilėlių.

toliau darys. Britų užsienio reikalų ministerija paskelbė, kad sovietų atstovams Londone skaičius sumažinamas iš 211 iki 205. Todėl sovietai nebegalės pakeisti kai kurių ištrėmtų asmenų.

Sovietų žinių agentūra pavadino paskutinius trėmimus „provokacija“.

Ar JAV pralaimi prekybos karą?

Washingtonas. — JAV vyriausybė ir Kongresas susirūpinę dėl užsienio prekių dominavimo Amerikos vidaus rinkoje. Iš užsienio plaukia gaminiai, o Amerikos fabrikai užsidaro, bankrutuoja. Nuo 1980 m. drabužių ir tekstilės importas Amerikoje patrigubėjo. Pietinėje Karolinoje pernai gruodžio mėn. užsidarė tekstilės įmonė Ware Shoes mieste. Darbų neteko 900 darbininkų. Tokių bankrutavusių įmonių vien tik P. Karolinoje buvo 17. Per šiuo metų pirmąjį pusmetį užsidarė dar 20 fabriku. Darbų neteko 140,000 darbininkų.

Panaši padėtis yra ir kitose pramonės šakose. Pernai Amerikos užsienio prekybos deficitas siekė 123 bil. dol. Siem deficitas sieks apie 150 bil. dol.

Įvairūs universitetai, korporacijos ir tyrinėjimų institutai ieško atsakymo, kodėl Amerikos prekės nebegali konkuruoti pasaulinėje rinkoje. Tyrimai Japonijoje, kuri pamažu išstumia pasaulyje Amerikos gaminius, parodė, kad vidutiniškai japonas darbininkas savaitėje dirba 41.9 valandų. Amerikoje darbo savaitės ilgis siekia 40.3 val. Valandinis japonų darbininko uždarbis yra 6.35 dol., Amerikoje tas vidurkis yra 12.59 dol. Nuo 1974 m. darbo našumas kiekvienam darbininkui vidutiniškai paaugo: Amerikoje 27.3 nuoš., o Japonijoje 103.9 nuoš.

Paėmus keturias pagrindines pramonės šakas Amerikos automobilių pramonėje darbininkas per savaitę dirbo 43.8 val. Jo darbas kainavo darbavimams 19.21 dol. per val. Japonijoje darbininkas dirbo 46.2 val. ir gavo po 8.03 dol. per val. Darbo našumas Amerikoje pakilo 16.8 nuoš. (tarp 1978 ir 1983 m.). Japonijoje našumas pakilo, o Japonijoje — 16.4 nuoš. Dar didesni skirtumai matosi elektronikos pramonėje ir tekstilėje. Elektronikoje amerikietis dirba 40.4 val. savaitėje ir per valandą gauna 12.74 dol. Japonas vidutiniškai dirba 45.1 val. ir gauna 5.49 dol. Tekstilėje amerikiečio darbo valandos 39.9, uždarbis 8.25 dol. Japonų tekstilės darbininkas dirba 44.7 val. ir uždirba po 4.65 dol. per valandą.

Daug Amerikos biznio bendrovių pačios neria sau

— Brazilijoje streikuoją bankų tarnautojai, reikalaujami pakelti atlyginimus net 118 nuoš.

— Mokslininkai, gavę iš erdvėlaivio duomenų, skelbia, kad kometa Giacobini-Zinner yra lyg nešvaraus sniego gniūžtė, pilna ledo, nešvarių dujų ir dulkių.

— Filipinų Mindanao saloje komunistiniai teroristai įmetė tris granatas į žmonių pilną kino teatrą. Žuvo 35 žmonės, sužeista daugiau 100.

— Šveicarijoje susidūrė traukiniai, žuvo 5, sužeista 52.

— Salvadore teroristai puolė kariuomenės konvojį, nušovė 7 kareivius ir du civilius. Puolimas įvyko iki šiol ramioje Salvadora vakarinėje provincijoje.

kilpą ant kaklo. Apie pusę Amerikos 400 didesnių mašinų dalių gamintojų turi sutartis su užsienio (daugiausia Japonijos) bendrovėmis ir gamina ten mašinų dalis. Trys didžiosios JAV automobilių bendrovės siemės patios importavo 106,000 japonų automobilių tarp sausio ir liepos mėn., kas yra 60 nuoš. daugiau negu buvo importuota 1984 m. per tą patį laiką. Eastman Kodak foto kamerų ir filmų bendrovė nuo 1984 m. pradžios pradėjo pardavinėti Amerikoje Canon fotokopijavimo aparatūrą, Matsushita video kameras ir TDK video juostas. Pirmą kartą Kodak gamina savo 35 mm. kameras Haging fabrikuose Hong Konge ir Chinon įmonėse Japonijoje. Tai pamačiusi japonų Fuji foto filmų bendrovė įsibrovė į Amerikos rinką. Per 4,000 savo pardavinėjimo centrų Amerikoje Fuji parduoda dvigubai daugiau gaminių kas antri metai. Daug Amerikos avalynės bendrovių, kurios dabar prašo vyriausybės pagalbos, pačios emė importuoti Amerikon užsienyje gamintą avalynę. Jau 30 nuoš. Amerikoje parduodamų atletų batų gaminama užsieniuose. Amerikos įmonės emė gaminti užsieniuose vis daugiau prekių. Taivanas turėjo prekyboje su Amerika 11 bil. dol. perteklių. Jį pralenkė tik Japonija ir Kanada. Keturi didžiausi Taivano eksportuotojai yra Amerikos biznio bendrovės: RCA, Texas Instruments, General Instruments ir Atari. Iš 10 didžiausių Taivano eksporto bendrovių, keturios yra amerikiečių bendrovės. RCA varžosi su Taivano Tatung bendrove dėl eksportuotojų pirmosios vietos.

Kalbėdamas apie Amerikos pramonės konkurenciją su užsienio šalių pramone, ypač su Japonijos, buvęs švietimo sekretorius Terrel Bell pareiškė „U. S. News And World Report“ žurnalui, kad japonų švietimo sistema geriau paruošia jaunas žmonas darbiui ir disciplinotam gyvenimui. Japonai vaikai dirba ilgiau kasdien ir per metus turi 240 mokslo dienų, kada Amerikoje jų yra 180. Kasdien japonukai praleidžia mokykloje po 7 val. ir dar pusę dienos šeštadieni. Japonijoje vaikai anksti ima mokytis svietimos kalbos, daugiausia anglų. Virsose mokyklose mokslo programą su pati, daugiau dėmesio skiriama matematikai, fizikai. Daug stipresnė disciplina, mokytojai gerbiami, gauna geras algas. Jis 30 nuoš. aukštesnės uo valdininkų algas. Gabūs studentai varžosi dėl mokytojų vietos. Iš mokyklų išeina drausmingi, gerai paruošti darbininkai. Dėl gerai atlyginamų darbų japonukai ima „aržytis nuo 6 metų amžiaus, vėreiskė Ezra Vogel, Harvardo in-to sociologas.

KALENDORIUS

Rugsėjo 18 d.: Juozapas Kup., Irena, Mingaila, Aura.
Rugsėjo 19 d.: Januarius, Zuzana, Girvinas, Praurimė.

ORAS

Saulė teka 6:32, leidžiiasi 6:57.
Saulėta, šilčiau, temperatūra dieną 84 l., naktį 65 l.

SKAUTYBĖS KALNELIS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŪ RAMOVĖ

Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

SKAUTAI SODYBOS KALNELY

Rodos, dar taip neseniai, pasipuošę savo gražiomis uniformomis, įvairiaspalviais kaklaraiščiais, užbaigai iškilmingai nuleido vėliavas. Atsisveikindami pažadėjo palaikyti glaudesnius ryšius, atsibūčiuoti, ne vienas iš liudėsio prikando lūpą.

Ir štai vėl skautų kalnelyje skamba garsai, plaktuko smūgiai, statant palapines, puodų barškėjimas.

Is pradžios tik reti, storesni balsai, o atėjus savaitgalii, suklegėjo visas ažuolynas. Vėl kalbos, įspūdžių dalijimasis, jau lyg vyresni veidai, kai kurie jau gerokai per metus išsistiepię, vienas kitas „vyru“ storesniu balsu.

Pasiskirstymas palapinėmis, tvarkymasis, guolių klijimas ir pasirušimas vėl praleisti savaitę savųjų ratelyje, tarp rimtesnių darbų pajaukauti, paisydukauti.

Taip prasideda skautų stovykla. Taip prasideda dabar, taip prasideda ir prieš 36 metus, kai Lietuvos Skautų sąjunga atsikūrė Didžiojoje Britanijoje. Kad ši tradicija išsilaikė tiek daug metų tenka padėkoti tiems seniems „vilkams“ skautininkams, kurie nešė ir tebešė šią našta.

Maloni ši našta, nes per tiek metų joms dėka ši organizacija jungė ir auklėjo išsviūtų lietuvių jaunimą ir šių pasišventusių skautų pastangomis išlaikė savo skautišką bei tautines idėjas. Galima net drąsiai sakyti, kad dabartiniai veiklesnieji lietuviai beveik visi yra kada nors buvę skautais.

Šių metų stovykla buvo didesnė negu praėjusios. Viso arti 70 skautų. Matėsi daug naujų veidų, o ypač stiprus kontingentas iš Skotijos (net 11) ir s. M. Mickienės vadovaujamo Vasario 16 gimnazijos „Aušros“ tunto 8 skautai.

36-toji stovykla buvo pavadinta M. K. Čiurlionio vardu, minint šio talentingo kūrėjo 110 metų gimtadienį. Stovyklą oficialiai pradėjo Europos Rajono vadas s. S.B. Vaitkevičius, pakviesdamas šių metų stovyklos viršininką v.s. J. Alkį užmegztį šios stovyklos eigos mazgelį.

Brolis Jaras pasveikino visus, ypač pirmą kartą atvykusius, nurodydamas stovyklos gyvenimo gaires ir pažymėdamas skautų elgesio svarbumą ir drausmingumą.

Suplėvėsavus vėliavoms ir nuaidėjus himno garsams, miškelyje prasidėjo tikras darbas. Po metų daug ką reikėjo pataisyti, daug ką pagerinti, pagražinti.

Šiais metais ypatinga padėka tenka P. Gugui už paaukotą laiką ir darbą, pagerinant prausyklas ir dušus tiek mergaičių, tiek berniukų stovyklose.

Patys pirmieji — v.s. Br. Zinkus, s. A. Jakimavičius ir vyr. sk. V. Gasperienė atliko daug paruošiamųjų darbų, bet užteko dar jų ir vėliau atvykusiems. Pakeitė sutrūnijusį kryžių trimis kryžiais, Trijų Kryžių kalno prisiminimui.

Skautų stalo papuošimu rūpinosi lietuvaitė M. Cox su kitais Vasario 16 mokiniais. Jo paveikslu planavimu ir vykdymu, kaip ir kasmiet, rūpinosi dail. M. Barėnienė. Stovyklos metu buvo atlikta tiek daug darbų, kad sunku juos visus ir suminėti. Gal tik reikėtų neužmiršti v.s. Br. Zinkaus išlieto prakaito virtuvėje, padedant G. Ivanauskienėi ir H. Gasperui.

Stovykla buvo padalyta į dvi pastovykles: berniukų, kuriai vadovavo sk. v. V. O'Brien ir mergaičių — vyr. sk. v. sl. V. Gasperienė, padedama vyr. sk. D. Traškaitės. Ant jų pečių krito visi kasdieniniai einamieji reikalai.

Skautišku auklėjimu, liuanistika, lietuvių kalbos pamokomis, rankdarbiais, dainavimu, taut. šokiais, sportu, naktiniais žaidimais, orientacija, laužo vedimu, „Taukuoto puodo“ leidimu rūpinosi visi patyrę skautai.

Kvietieji instruktoriai M. Barėnienė, A. Waterman, G. Cornish mums gerai žinomi, nes jau metai po metų prisideda prie šio auklėjimo darbo. Ypač reikėtų paminėti M. Barėnienės pastangas šiais metais vėl išleidžiant antrą dalį knygos „Lithuania“ — „How much do we know about her“. Tai antra, suglausta dalis Lietuvos istorijos, geografijos, literatūros, kurią į anglų kalbą išvertė V. Gasperienė.

Kaip ir kasmiet tradicines naktines šv. Mišias aukėjo v.s. kun. A. Geryba. Kreipdamasis į žvakučių nušviestus veidelius, priminė skautų pareigas ir įsipareigojimą tarnauti Dievui, Tėvynei ir Artimui.

Stovyklos iškyla šiais metais buvo į Londone vykusį Kanados Vyrų choro „Aras“ koncertą. Šia kelione ir su ja susijusiais reikalais rūpinosi stovyklos viršininkas J. Alkis, stovipindamas net du autobusus skautams ir Sodybos gyventojams.

Šiais metais turėjome svečių iš JAV. Tai Vyriausioji Skautininkė v.s. tn. S. Gedgaudienė ir s. E. Nainie-

Vasario 16-tosios gimnazijoje Vokietijoje gražiai viekiąs mišrus „Aušros“ skautų,čių tuntas. I-mos eilės viduryje tutininkė s.fl. Meilė Mickienė.

nė. Jos galėjo iš arčiau pamatyti Didž. Britanijos skautų gyvenimą, mūsų problemas ir arčiau susipažinti su mūsų skautų vadovais. Šioms viešioms stovyklautojai parodė savo menišką gabumą, net pabaigai pagrojant dūdų orkestrui. Nuskambėjus skautiškos dainoms, tautiniais šokiais, sol. V. Gasperienės solo dainoms, palydint pianinu R. Gasperaitėi, V. O'Brien ir J. Alkiu nostalgikiems duetams, viešniais vaišingai priėmė Sodybos dir. B. Butrimas ir Sodybos vedėjas A. Lapinskas su žmona, pavaisindami jas ir skautų vadus įvairiais skanėstais.

Taip pat Sodybą ir skautus aplankė Kanados choro „Aras“ pianistas J. Govedas ir Vliko vicepirm. L. Grinius. Per tokią trumpą savaitę buvo atlikta tiek daug darbų, pasiekta naujų laipsnių, gauta paaugstinimo kaklaraiščių, užmegzta naujų draugystių, jos, rodos, buvo bandoma iš vienos savaitės padaryti dvi. Bet pabaiga neišvengiamai turėjo ateiti. Laikas visiems pagalvoti apie namus, išskyrus v.s. J. Maslauską ir v.s. B. Zinkų, kurie kas metai pasilieka visiems išvažiavus sutvarkyti palapinių, užkasti šiukšles, kad kitais metais būtų vėl smagu stovyklauti.

Per paskutinę iškilmingą sueigą, susirinkus skautų rėmėjams ir svečiams, buvo pasakytos visos prideramos kalbos, išskirstytos dovanos, kurių viena yra ypatingai svarbi, tai kasmiet skiriamas 100 svarų, kuriuos P. B. Varkala paaukoja geriausiai lietuviškai kalbantiems skautams.

Davus įžodžius, pasipuošus vėl naujais kaklaraiščiais, beliko tik paspausti rankas, padaryti vienas kitam naujus pažadus ir ne vienam vėl prikažinti lūpą, kad neišslystų ta atsiskyrimo ašara, nes taip malonu buvo savųjų tarpe.

h.g.
„Europos Lietuvis“

STOVYKLAUJA DU KARTUS!

Po dvi stovyklas kasmiet suruošia „Palangos“ vietininkija Brazilijoje. Pirmoji būna tuo metu, kai Chicagoje sniegas ir šaltis, o pas juos — vasara, ir antroji — liepos mėn.

Šiais metais liepos pabaigoje vykusio stovykla buvo „Dariaus ir Girėno“ vardu, stovyklavo 49 sesės ir broliai. Pašnekesį apie Darių ir Girėną stovyklautojams ir svečiams skaitė skautas vytis Markus Lipas, o prit. sk. Andrius Pavilionis pastatė „Lituanicos“ lėktuvo modelį. Dariaus ir Girėno minėjime stovykloje dalyvavo vietos lietuviai, Brazilijos LB pirmininkas J. Tatarūnas, „Volungės“ choro vadovė L. Banytė, Jaunimo sąjungos

pirm. F. Bacevičius ir kt. „Palangos“ vietininkijai jau aštuntus metus vadovauja s. V. Eugenija Bacevičienė. Jos padėjėjai — jaunimas. Stovyklų organizavime daug dirbuojasi s.v. Jurgis Prokopas, skautams vyčiams vadovauja Edvardas Greičius, o Markus Lipas po šeštadienio sueigu praveda jaunimui lituanistikos pamokas. Skautėms ir prit. skautėms padeda v.s.k. Marcija Pavilionytė, kuri yra ir „Rūtelės“ liet. tautinių šokių šokėjų vieneto vadovė. Su paukštytėmis ir skautėmis dirba Kristina Karskaitė.

„MŪSŲ SKAUTYBĖ“ KNYGOS REIKALAI

Vidurio rajono sesės ir broliai tutininkus prašau paskubėti atsiųsti papildymus jų vieneto istorijų apžvalgų „Mūsų skautybė“ knygai. Jums bendralaiškius pasiunčiau š.m. birželio 30 d. Papildymus jau atsūtė Vidurio rajone: „Neringos“ t. — ps. D. Vodopalienė, „Romuvos“ v. — s. J. Šarka, „Kernavės“ — s. R. Daukienė, ir buv.

„Klaipėdos“ v. — Martyno Jankaus budžių įgula — j.v.s. V. Petukauskas. Kitų LSS rajonų visai užbaigta istorijos medžiaga yra Australijos (red. v.s. B. Žalys) ir Kanados (red. v.s. Č. Senkevičius).

Papildymus iš Ramiojo vandenyno rajono jau atsūtė v.s. fil. V. Pažiūra, apie Atlanto r. skautų veiklą — s. G. Treinienė. Vienintelė knygai apie Akademinių skautų sąjūdį medžiaga yra s. A. Treinio atsiųstoji apie Bostono ASS skyrių. Jau gavome ir dvi pirmąsias prenumeratas! Atrodo, kad tie broliai tiki mūsų darbu. Jie yra — j.v.s. L. Knopmilleris ir v.s.fl. V. Pažiūra. Ačiū!

us Alė Namikiene

JŪRŲ SKAUTININKŲ SUEIGA

Chicago's jūrų skautininkų, kių bendra „Grandies“ sueiga įvyks sekmadienį, rugsėjo 22 d., 12:00 val. (vidurdienį) Jaunimo centre. Visi j. skautininkai, kės kviečiami. Sueigoje bus aptariami Chicago's jūrų skautijos metinis

Ilgametis Maironio Parko pirmininkas Kazys Adomavičius įteikia 1000 dol. čekį Lietuvos Skautybės fondui per to fondo atstovą Worcesteryje s. fil. A. Glodą. Iš k. LSS Tarybos pirm. vs fil P. Molis, LS fondo pirm. vs C. Kiliulis, Atlanto raj. vadovė j. G. Treinienė, s.fl. A. Glodas, s.fl. R. Jakubauskas, Teresė Adomavičienė, Atlanto raj. vadas vs fil A. Treinys, K. Adomavičius ir ps B. Naras, „Nevežio“ tunto tutininkas.

Nuotr. E. Koslowski

NUOŠIRDŲS SKAUTŲ RĖMĖJAI

Kazys ir Teresė Adomavičiai, gyvenę Worcesteryje, yra nuoširdūs skautų rėmėjai. JAV-ių rytinio Atlanto pakraščio vadovų, vių suvažiavimo proga, Lietuvos skautybės fondui paaukojo tūkstantį dolerių.

Kazys Adomavičius, būdamas didelis lietuvis patriotas, nuo pat jaunystės stengiasi, kad jaunimas būtų lietuviškas. Įsisteigus Worcesteryje skautų „Neringos“ ir „Nevežio“ tuntams, sielojasi ir rūpinasi, kad lietuviškas jaunimas galėtų sėkmingai išmokyti pažinti tėvų žemę, ugdyti jai meilę ir neužmiršti tėvų kalbos. Kazys Adomavičius, būdamas Maironio Parko

pirmininkas, kiek tik gali, mybės leidžia, remia ir globoja Atlanto rajono skautus. Atlanto rajono skautai čia ruošia sporto šventes, suvažiavimus, tūntai daro sueigas, įvairius renginius, Kaziuo muges ir kt. Adomavičius iniciatyva įsteigtas skautų buklavikos skautybės fondui paaukojo už nuopelnus lietuviškajai skautijai Lietuvos Skautų sąjungos yra apdovanotas aukščiausiais rėmėjų ordiniais: Padėkos ordinu ir Už Nuopelnus ordinu su rėmėjų kaspinais.

Džiugu, kad lietuviškoji skautija, o ypač Worcesterio tūntai turi tokius nuoširdžius mecenatus, kaip Kazys ir Teresė Adomavičiai. Mes skautai jiems tariame nuoširdų SKAUTIŠKĄ AČIŪ!

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvišvimai už gautas prenumeratas nesiučiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto			
	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Užsienyje	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	—

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius tašo savo nuožūra. Neunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį nestako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

tradicinis renginys „Puota jūros dugne“, kuris šiemet ruošiamas lapkričio 9 d. Bus pasitarta dėl bendros veiklos 1985-86 m. laikotarpyje. Dėl informacijų kreiptis į sesę Bronę Stravinskienę, tel. 476-7827 ir brolių Leopoldą Kupcikevičių, tel. 434-9766.

Dr. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 bloki į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(auštai nuimami ofisai).
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Val: pirm., antr., ketv., penkt.
nuo 12 iki 6 v.v.

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 365-4811

Dr. Tumasonio ofisą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 11-2

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepi, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą
Tel. 436-7700

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PK 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 1-7;
antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Sirdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą
Namų 584-5527

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
ENKŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą
Tel. 282-4422

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000,
Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

776-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 So. Albany Ave., Chicago
Val. antr. ir penkt. 3-5
kitos pagal susitarimą.

DR. LEONAS SEBUTIS
INKSTŲ PUSLIS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Tel. RE-liance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvių gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

Edmundas Vizinas, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6;
šeštadieniais pagal susitarimą

Brazilijos „Palangos“ vietininkijos šypsenos. I eil. iš k.: K. Bacevičiūtė, M. Pavilionytė ir M. Lipas. II-je eil. — P. Banevičius, Andrius Pavilionis ir A. Nikolukis.

Tęsia nacišką terora

LENKIOJE IR UKRAINOJE

Daugelis kalba apie baltųjų mažumos vykdomą priešpauą Pietų Afrikoje. Imamos tam kraštui net sankcijos taikyti. Bet gaila, kad permažai kreipiamas dėmesys į raudonųjų mažumos priešpauą tuose kraštuose, kurie patenka komunistų kontrolėn, o čia nelaimė tęsiama panaši priešpau, kaip nacių laikais, net ir sustiprintomis teroro priemonėmis.

Suminėme porą pavyzdžių iš mūsų kaimyninių tautų. Jau liepos 2 d. spaudos konferencijoje aukštas lenkų pareigūnas pripažino, kad yra areštuotų politinių kalinių 179. Tačiau dienraštis „Dziennik Zwiazkowy“ rugsėjo 9 d. numery pažymi, kad tas skaičius labai nepilnas: Amnesty International skelbia, kad Lenkijoje politinių kalinių yra apie 300. Daugumas jų kalinami už prisidėjimą prie pogrindžio spaudos skleidimo ar už priklausymą vadinauoms nelegalioms organizacijoms, kitai sakant, disidentai patriotai, nepataikauja okupantams. Okupacinė Lenkijos vyriausybė lauko savo pasirašytą ne vieną tarptautinę konvenciją, kuri užtikrina žodžio ir informacijų laisvę, net ir sambūrių laisvę.

Nežiūredama savo tarptautinių įsipareigojimų bei žmogaus teisių, komunistinė Lenkijos vyriausybė, kaip skelbia „Dziennik Polski“, vykdo naujus areštus. Kalbama faktais. Varšuvoje naujai areštuotas Waclaw Bielinski, Vaikų sveikatos centro tarnautojas, už pogrindžio spaudos platinimą. Lenkų sąjūdis „Solidarnosc“ skelbia, kad areštuotas liguistas Bogumil Porowski taipgi už pogrindžio literatūrą ir neva drumstimą visuomenės ramybės. Areštuotas neopsichiatrinio instituto tarnautojas Andrzej Kwiatkowski. Jo bute rasta pogrindžio spaudiniamis: gaminti spaustuvelė. Areštuotas technikas Krzysztof Gos, 30 m., už spausdinimą Solidarumo sąjūdžio rajono pogrindžio laikraščio „Tygodnik“. Tarp naujai Varšuvoje areštuotų randa universiteto dėstytoją M. Grobowski, istoriką Jan Korman, sociologą Piotr. Lukaszewicz, psichologę Haną Orlik, chemiką Ch. Zakrzewski. Tarp senesniai Varšuvoje areštuotųjų, be kitų, skelbiamos pavardės daugelio studentų. Areštuotas studentų grupės Liubline, kur yra katalikų universitetas.

Lodzėj darbininkų gynimo komiteto narys Josef Sreniowski nuteistas pustrėčių metų kalėti. Lenkų laikraščiai iševijioje pradeda skelbti ilgus sąrašus areštuotų, kalinamų, nuteistų patriotų, laisvo darbininkijos sąjūdžio narių. Tuo tarpu dar negirdėti tokių naikinimo lagerių, kaip nacių laikais buvo, bet Lenkijos komunistinio režimo priešpau yra tęsimas tų pačių nacių naudotų teroro veiksmų. Sumažinti žiaurieji trėmimai į Sibirą, tačiau gausiai naudojamos teroro priemonės krašto viduje.

Nauji komunistinės vyriausybės įstatymai Lenkijoje smarkiai suveržė akademines laisves ir studentų veilę. „New York Times“ ir „Christian Science Monitor“ skelbia apie studentų protestus dėl liepos 25 d. priimtų įstatymų, kuriais suvaržomos aukštosios mokyklos. Seniau univer-

sitetų reikalus sprendė tu institucijų administracija, dalyvaujant ir studentijai bei universitetų darbuotojams. Dabar profesūros skyrimas, disciplinų dėstymas, universitetinė drausmė atiduota švietimo ministerijai. Ministeriui duodama teisė atleisti dėstytojus, net ir uždaryti atskirus departamentus, jei bus kas randama priešinga „socialistinio universiteto prigimčiai“. Užciaupiamas studentų atstovybės balsas, jo vieton įvedant komunistinių ar prokomunistinių studentų organizacijų atstovus, nors ir tokias organizacijas tėra įsirašę tik apie 15% studentų. Vyriausybė ėmėsi tokių priemonių, pastebėjusi glaudžius ryšius tarp studentijos ir laisvojo darbininkų sąjūdžio, — solidarumo, bet naujieji potvarkiai atveria kelius komunistinės vyriausybės savivaliavimui, naujoms priešpauoms ir terorui universitetuose.

Lenkija bent oficialiai dar turi šioj tokį nepriklausomumą. Blogiau mūsų kaimyninėje Ukrainoje. Apie įvykius tame krašte daug skelbia Jersey City, N.J., leidžiamas, rūpestingai redaguojamas ukrainiečių laikraštis „Ukrainian Weekly“. Savo rugsėjo 1 d. numery tas savaitraštis paskelbė apie areštuotus du D. Britanijoje gyvenančius ukrainiečių studentus, kurie buvo sugauti besivežą laisvojo pasaulio komunistams nepatinkamus leidinius anon pusen geležinės uždangos.

„Ukrainian Weekly“ rugpjūčio 25 d. pranešė, kad kalėjime mirė ukrainiečių kovotojas dėl žmogaus teisių Valerij Marčenko. Mirė 1984 m. spalio 6 d., teturėdamas 37 m. amžiaus. Būdamas katalikas, savo testamente buvo pažymėjęs, kad jis nori būti palaidotas su religinėmis apeigomis. Jo kūnas cinko karste buvo atgabentas į Kieva, ir motina susitarė su kunigu, kad bus palaidotas katalikiškai. Deja, valdžios žmonių spaudžiamas, kunigas pareiškė, kad to padaryti jam neleistu. Tada kitas kunigas kitoje Kievo bažnyčioje pradėjo vykdyti laidotuvių apeigas, tačiau jis buvo sukludytas. Karstas bžnyčioje pasiliko dvi dienas ir pagaliau turėjo būti nuneštas į kapines palaidoti. Jį tegalėjo palydėti tik 15 žmonių. Marčenko sirgo inkstais dėl žiauraus elgesio su juo, dėl stokos mediciniškos pagalbos. V. Marčenko buvo laikraštinkas, filologas, jas. Kalėjime jis buvo taip žiauriai sužalotas, kad net nebeįstengė stovėti teismo metu. Kai 1984 m. kovo mėnesį 14 d. buvo nuteistas kalėti, teismo salėje pasakė: „Jūs būsite kalti dėl mano mirties“.

Tas pats ukrainiečių laikraščio numeris skelbia, kad ukrainiečių Helsinkio grupės narys Petro Sičko, ilgametis politinis kalinys, buvo baigęs savo trejų metų kalėjimo terminą ir turėjęs būti paleistas jau gegužės 26 d., vėl buvo areštuotas. Jis jau 1947 m. buvo areštuotas ir įkalintas 25 m. kaltinamas pastangomis organizuoti Ukrainos išlaisvinimą. KGB net bandė jį įtraukti į šnipinėjimą, bet tas patriotas nepalūžo.

Tai tik keletas faktų iš daugybės rodančių, kad Maskva su savo KGB tebeveržia patį nacišką terora. Juoz. Pr.

SUSIBĖGUSIŲ ŽINGSNIŲ SAULĖJE

Ispūdžiai iš vilkaviškiečių suvažiavimo

BALYS AUGINAS

Mums gali atrodyti keista, kad tokie, rodos, medžiaginiai dalykai kaip klasės nuzulintas suolas ar senas mokyklos pastatas, kuriame buvo praleistos mokslo dienos, sujungia žmones į dvasinę vienybę, amžiną draugystę! Ir pasirodo, kad toji draugystė, gimusi mokslo suole, dažnai trunka visą gyvenimą, nežiūrint, kur žmogus atsiduria. Tačiau laikas, kuris viską atleisti dėstytojus, net ir uždaryti atskirus departamentus, jei bus kas randama priešinga „socialistinio universiteto prigimčiai“.

Užciaupiamas studentų atstovybės balsas, jo vieton įvedant komunistinių ar prokomunistinių studentų organizacijų atstovus, nors ir tokias organizacijas tėra įsirašę tik apie 15% studentų. Vyriausybė ėmėsi tokių priemonių, pastebėjusi glaudžius ryšius tarp studentijos ir laisvojo darbininkų sąjūdžio, — solidarumo, bet naujieji potvarkiai atveria kelius komunistinės vyriausybės savivaliavimui, naujoms priešpauoms ir terorui universitetuose.

Kiekvienoje kultūringoje visuomenėje bendro mokslo, bendro darbo, bendros ideologijos, net bendro miesto bičiuliai tam tikrais laikotarpiais vėl susirenka draugėn, daro suvažiavimus, norėdami atnaujinti nekurstomą draugystės liepsną, ją įdegti, pasidalinant bendrais įspūdžiais, bendra veikla... Kaip mūsų liaudis sako — džiaugsmas yra didesnis, jei juo pasidalini su kitu, o skausmas sumažėja, jei pasiguodi kitam.

Siais metais Clevelande gyvenę vilkaviškiečiai nutarė susaukti visų Vilkaviškio gimnaziją lankiusių suvažiavimą, norėdami susėsti vėl į vieną gimto krašto dr. Jono Basanavičiaus vardo gimnazijos suolą Sūdovos krašto mokslo židinio prisiminimui. Norėta pagerbti gimnazijos 60-ųjų nuo pirmos abiturientų laidos išleidimo. Negi norėtume, kad toji šešiasdešimtmečio pilnatis (patekėjusi jau pernai) būtų, kaip ir daugelis svarbių suakcentuotų, mūsų nerangumo dėka suvnyniota ir užuomarties marška?

Todėl vasarai baigiantis, rugpjūčio 31 — rugsėjo 1 dienomis (per Darbo dienos savaitgalį) vilkaviškiečiai iš Amerikos ir Kanados miestų sugužėjo į Clevelandą atšvesti savo Alma Mater didžiosios suakcentuotų, praleisti linksmi laiką ir praskleisti atminimų uždangą į praeitį, mūsų pėdomis nužymėtą mažąjį Sūdovos kampelį, pavadintą Vilkaviškio vardu. Šeštadienį, rugpjūčio 31 d., pobūviui rinktasi jau nuo 6 val. vakaro. Į Naujosios parapijos salę skubėjo svečiai (vilkaviškiečiai su savo žmonėmis ir vyrais) — vietiniai ir atvykę iš švėtur. Jų tarpe matėme Genovaitę Breichmanienę, mūsų žymiąją šokių vadovę su vyru, atvykusią iš Kanados, žinomą oktetų dainininką ir dabartinį Rochesterio radijos valandėlių vedėją Vytautą Žmuidziną su žmona Izabele (kuri irgi talkina radijui), buv. „Kario“ redaktorių Alfonsą Samušį su bičiuliu J. Tamošiumi (fotografu ir žurnalistu) iš New Yorko, žinomą stalo

tenisininką Juozą Nešukaitį su žmona Elena iš Toronto. Abi Nešukaičio dukros atstovauja Kanadai stalo tenise. Juozas Nepriklausomybės laikais yra buvęs Vilkaviškio gimnazijos stalo teniso meistras. Vilkaviškietis kun. Juozas Žemaitis iš Ohio ir kiti linksmi sveikindamiesi „tyrė atmosferą“... Iš viso apie 60 žmonių pripildė salę. Rengėjai tikėjosi daugiau, bet čia kaltais lietuviškas lėtumas ir neryžtingumas: zadėta — netesėta, galvota — pergalvota... O daugelis buvo užimti atostogomis, smulkiais asmeniškais reikaliukais ar įsipareigojė kitur.

Suvažiavimą atidarė dr. Vytautas Maurutis, trumpai nusakydamas tikslą, rengėjų vargus. Pasveikinęs paprasė sugiedoti Lietuvos himną. Po himno tylos minutė buvo pagerbiti žuvę ir išvežti gimnazijos mokytojai ir mokiniai. Programos vadžias perėmė Balys Auginas pakvietė buvusį Vilkaviškio gimnazijos direktorių Vacj Kavaliūną tarti šiai šventei žodį.

Po direktoriaus žodžio Balys Auginas perskaitė atsistų suvažiavimui sveikinimus. Sveikino Pranas Enskaitis iš Kanados, kun. Kazys Senkus iš Vak. Vokietijos, Stasys Aušra, 6-tos abit. laidos, iš Riverside. Gražiausias ir poetiškausias suvažiavimui atsistų sveikinimų, parašytas puikia, gražia literatūrine kalba buvo gautas iš Vilkaviškio gimnazijos 2-ros laidos abiturientės ir tos gimnazijos mokytojos,

rašytojos Petrės Orintaitės. Ji ištaisai programos vadovė ir perskaitė. Dėl vietos stokos čia duodamos tik ryškesnės jos ištraukos. „Būkit, sveiki, Vilkauskim mokslingų poringų atminimo dalyviai ir dalyvės! Draugėn susirinkę bičiuliškai pabendraukim ir pasidžiaukim taip mielos praeties atbalsiais! Kadaise buvome tik žali padai glieliai, žvalūs bernaiciai ir miklios mergytės, ogi dabartės — jau rimtakčiai subrendėliai net pasidabrintom galvom. O prisimerkim valandžiukei — mintim ir svajom nulėkim per padangės daugelio mylių skyrdžiū ten, kur liko mūsų linksmi išdykavimai įrašyti vaisių atžalų pavasariai! Bet mūsų vaizduotė tebemat: ten vis dar lietuviški bijūnai klesti ir vakarais jaunimo dainos skamba, sykiu ir mūsų lakūs norai tebežydi negrįžtamų rojų soduose. Ten Vilkauskia srauniu bučiniu jungiasi su Šeimos vinguota tekme, ten tebeplazda mūsų gimnazistų dienų baltutės drobės — jaunuoliškų lūkesčių vaivorykštės vėliavos...“

...Tačiau šiandien mūsų širdis susildo ir viską nustelbia buvusios laisvos Lietuvos gerovės trumpūtis, vos 22 metų, laimingas protarpis. Ir ypač — toji Žalumynų gatvelė... Pavaikarėm čia čiučbudavo lakštingalos savo saldžias simfonijas... Ir nepamirštas raudonmūris, niūrokai nuplūkęs, jau kresnai nukaršęs, bet mums vistiek būdavo visako centras, mūsų kasdienio klejėjimo pasaulinė erdvė... Dievaži, dar tebecingsi ausyse skambutis (ir šypsoji gerutis sargas, kurio tėvišką būdą vis veltui bandėm rūstumu įdegti)...

...Ak, liaukimės dejavę, kad stinga savų šventųjų! Tik atpažinkim juos ir — pagerbkime! Pazvelkit į save ir pažinkit savo sveikas šaknis! Ir išdidžią žmogišką savigarbą neškitės garbinga vėliava į pasaulio tautų tarpą... Mes, anos Žalumynų gatvės gimnazijos auklėtiniai — Clevelande ar Toronte, Sidnėjū ar Chicagoj, švėtur pasklidę ar namieje likę — visi esam ragavę tautos stiprybės sulčių iš Ozkabalijū bitynų, visi tebedėdam Vinco KAPSO psalmių žodžius: Kelkite ir dirbkite savo žemei! Telydi šviesa ir tiesa, o bendrystės jungtis teugdo jėgas ir viltis — teatveda į laimesnį rytojų! Tegyvuoja mūsų šviesios

Susibėgę Vilkaviškio gimnazijos buvę mokiniai pobūvio metu. Iš kairės: Liudas Sagys, Jonas Vasaris, Vyt. Žmuidzinas, Genovaitė Breichmanienė, Vyt. Maurutis ir Balys Auginas.

Nuotr. V. Bacevičiaus

ATEITININKŲ DVASIA NEPALŪŽO

Atsiminimai iš moksleivių veiklos draudimo laikų

ANTANAS MASIONIS

24

Buvo dar vienas kalinys mūsų kameroje, kurio pavardės gerai neprisimenu, nes jis tepabuvo su mumis tik dvi ar tris dienas, bet jis buvo gana plepus, didžiavosi savo darbais, ir iš jo per tą trumpą laiką daugiau teko sužinoti, ką jis buvo veikęs negu iš kitų, su kuriais teko praleisti ne dvi dienas, bet du mėnesius. Jis buvo studentas, komunistas, buvo apsimetęs paprastu darbininku ir dirbęs Radviliškių durpynuose ir prie Marijampolės cukraus fabriko stalybos, kad galėtų ten dirbančius darbininkus patenkinti savo pusėn, sukurstyti juos prieš valdžią ir suorganizuoti streikus. Kai jo akcija buvo patebėta, jis iš ten dingo ir slapstėsi Kaune. Policija sužinojusi, kur jis sustojęs, apsupo namą jį suimti. Jis, tai pajutęs, išsoko pro antro aukšto langą, bet buvo sučiuptas ir atgabentas į Kauno sunkiųjų darbų kalėjimą ir į mūsų kamerą. Kur jį iš mūsų kameros išgabeno ir kas jam paskui nutiko, neteko sužinoti.

Kai kas iš skaitytojų gali man prikišti, kad aš nesilaikau savo temos ir plano. Užot kalbėjęs apie ateitintinkus, visai nukrypstu į šalį ir imu kalbėti apie visokius trečiafrontintinkus, marksistus, komunistus ir kitokius gaivalus. Tai darau tyčia, ne dėl to, kad būčiau pasimetęs ar užmiršęs, apie ką iš tikrųjų turėčiau kalbėti. Darau tai, norėdamas sugretinti toje kameroje du valdžios priešus — ateitintinkus iš

vienos pusės ir komunistus, marksistus, social-revoliucionierius, anarchistus ir kitokius iš kitos pusės. Buvo keista, kad tautininkų valdžia ir ateitintinkus, ir visus anuos laikė panašiai „pavojingus visuomenės tvarkai“ ir vienus, ir kitus laikė uždare tame pačiame garde. Bet kaip mes buvome nusikaltę prieš valdžią ir kaip jie buvo nusikaltę, kokie buvo mūsų veiksmų veiklos ir metodai, ir kokie jų?

Valgis kalėjime buvo pakenčiamas. Mėsos arba kokio kito pagrindinio patiekalo, kokį čia gauna kaliniai Amerikoje, mes, aišku, negaudavom. Rytą būdavo kava, duona ir šis bei tas prie duonos. Vidurdienį būdavo duodama sriuba su vienu kitu nedideliu gabaluku mėsos toje sriuboje. Mėsos iš tikrųjų buvo tik tiek, kad žinodavai, jog ta sriuba yra virta su mėsa. Vakarienei vėl gaudavom sriubos, užbaltintos su pienu arba kokios nors kitokios. Nedirbant ir nedaug tejudant, gal tų kalorijų būtų ir pakakę, ypač trumpešnį laiką ten pabuvus, bet tiems, kurie buvo nuteisti kelerims ar keliolikai metų, reikėjo geresnio maisto išbalansavimo, reikėjo ką nors pridurti iš šalies.

Gera dalis mūsų kameros kalinių tokį pridurką gaudavo, kai kurie net reguliariai. Gana gerai būdavo parūpinami marksistinių pažiūrų trečiafrontintinkai, aušrininkai, eserai, socialistai. Jiems kažkokia organizacija, gal Mopras, dažnai atsiųsdavo per kažką po visą kibirą labai geros su daug mėsos sriubos. Tokią sriubą pietums jie gaudavo apie du, tris kartus per savaitę.

Ateitintinkai irgi turėjo Kalinių Šelpimo fondą

Sesuo Augusta (buvusi tada Apolonija Sereikytė), kuri buvo aktyvi to Fondo narė ir mergaičių reikalų vedėja Moksleivių ateitintinkų sąjungos

jaunystės spalvingi džiaugsmai! Tenegęsta niekad Vilkaviškio padangėj jos augintinių kūrybinė liepsna ir težeri kultūros žibintai vis gyvom metūgėm! Ir teveda širdyse savų didvyrių atminimas, kad jų talentų ir ryžtumo pavaizdas atvestų mus į naujas AUSRAS! — Petrė Orintaitė, II-oji laida, 1925 m.)

Kadangi rašytoja švenčia šimt savo amžiaus 80 metų sukaktį, programos vadovė prašė visų pasirašyti jai paruoštą sveikinimo tekstą. „Tai bus mūsų dėkingumo išreiškimas ir rašytojai gimtadienio dovana!“ —

Baigus trumpą oficialią minėjimo dalį, programos vedėjas taip įvedė susirinkusių į sekančią meninę dalį: — Tai jį sėdi susikūrinusi nuo metų amžiaus prie Šeimos upelio ant nedidelės kalvelės. Tai jį — toji mūsų buvusi Alma Mater — Vilkaviškio gimnazija, kurią pažinome mūsų vaikystė. Paremsi galvą, lyg senutė, jį mena senus laikus, žvelgia į toli, laukdama ir ilgdėdamasi savo anūkų, kurie, lyg išbarstyti žiedlapiai, pasklido po visą pasaulį... Ji laukia mūsų, o mes, deja, net jos šventėje neturime galimybės ją aplankyti. Tačiau ir iš tolo savo mintimis šiandien sveikiname ją — mūsų suakcentuotą. Ju jį mūsų vaikystės auklėtoja, apdovanojusi mus dvasios ir mokslo turtais ir dideliu atsiminimų lobiu. Davusi mūsų sielai lietuviškojo žodžio meilę.

— Ši vakarą vėl susėdame į vieną bendrą nuzulintą mūsų buvusį suolą, laiko tolyje ir praeties rūkose skendinti, dr. Jono Basanavičiaus vardo gimnazijoje ir pagerbiame tą lietuviškąjį mūsų vargo mokyklos žodį, kuris visada lydės mus mūsų gyvenimo takuose. Jis kalbės visada, kol tik bus gyvas nors vienas lietuviškojo rašto menininkas...

Po to buvo pristatytas lietuviškojo žodžio puoseletojas, paskutinysis Vilkaviškio direktorius, rašytojas Vacys Kavaliūnas, kuris paskaitė savo novelę „Paskutinis valsas“. Po plojimų ir trumpos tylos rašytojas pristatė trumpu apibūdinimu poetą Balį Auginą. Poetas klausytojams paskaitė pluoštą savo eilėraščių, nukeldamas praectin ir pavaizduodamas gyvenimą nostalgiskomis ir lyriškomis spalvomis.

Sakoma, kad žodis ir daina yra kaip brolis ir sesuo — neatskiriami dvyniai. Tie dvyniai dažnai užvaldo

(Nukelta į 4 psl.)

centro valdyboje, paprašyta pasidalinti savo iš to laiko atsiminimais, štai ką man rašo:

„1930 m. lapkričio 9 d. ateitintinkai susirinko Teisininkų rūmose didelėj auditorijoje. Buvo labai gausus ir karštas susirinkimas. Keletas karštų kalbų dėl persekiojimo uždėgė mus ką nors daryti, gelbėti draugus ateitintinkus. Tada tame susirinkime buvo nutarta įsteigti Ateitintinkų Kalinių Šalpos fondą. Sutarta fondui paaukoti vienus pietus. Tiek, kiek kam vieni pietūs kainuoja. Tą dieną nevalgyti, papasninkauti. Aukojo studentai ir sendraugiai. Aš imenu, didelę auką atnešė vyskupas M. Reinyš, prof. Pr. Dovydaitis. Pradžioj man teko aukas priimtinėti „Naujosios Vaidilutės“ administracijoj (buvau administratore). Pirmą dieną daug kas aukavo“.

„Nežinau, koks tolimesnis likimas buvo to fondo, gal buvo sujungtas su bendroju At-ku Šalpos fondu. Tai tikriausiai žino Jurgis Mikaila. Jis buvo kasininkas. Mes viską kartu pirkdavom ir dalindavom, kam reikia. Visus at-kus, tuo laikotarpiu buvusius kalėjime, lankėme, nešėme pietus iš Ateitintinkų valgyklos, kiemiems ir rūbų ar to, ko prašė ar ką sugalvojom“. (Iš to Kalinių Šalpos fondo ir mudu su Adolfu Damašiu buvome apripinti šiltais drabužiais ir avalyne, kai buvome patekę į Miškų 13-jį prieš ištrėmimą iš Kauno, kaip esu anksčiau minėjęs, A.M.S.) „Mes daug ką lankėme. Vaziavom į Varnius, žiemos metu iš Telsių keliavom rogėmis. Man atrodė, kad buvom trys keliaiviai: Stasys Lušys, Jurgis Mikaila ir aš. Tuo laiku kalėjime Varniuose buvo dr. P. Karvelis, Jonas Štaupas, nebeatsimenu kitų, jų buvo keli“. (Adolfas Damašius mimi rašęs ten dar Juozą Meškauską, A.M.S.) „Pasidalinim, kas su kuo kalbės, perduos žinias, sveikinimus“...

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Rugsėjo 8-ji yra labai svarbi diena lietuviams. Tai didžioji Lietuvos istorijos diena, kurioje Vytautas Didysis turėjo karūnuotis Lietuvos karaliumi. Lietuva yra vadinama Marijos žeme. Rugsėjo 8-ji yra Marijos gimimo diena. Taigi šios dvi sujungtos dienos riša mus visus prie tautos ir tikėjimo.

Tautos šventės minėjimas Bostone įvyko rugsėjo 8 dieną. Pradėtas šv. Mišiomis šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje. Nors buvo šilta ir graži diena, bet žmonių susirinko gražus būrys. Šv. Mišias atnašavo kleb. kun. Albertas Kontautas. Pamokslė jis prisiminė Marijos gimimą ir kaip ji buvo garbinama Lietuvoje, o apie Tautos šventę — ką ji reiškia lietuviams. Organizacijos dalyvavo su vėliavomis.

Trečią valandą po pietų minėjimas buvo tęsiamas So. Bostone Lietuvių Piliiečių d-jos salėje. Minėjimą pradėjo Lietuvių Bendruomenės Bostono apylinkės pirm. Brutenis Veitas. Jis pasveikino susirinkusius, pasidžiaugė, kad LB Bostono apylinkės valdybą sudaro dauguma jaunesnios kartos atstovai, kurie labai aktyviai jungėsi prie šio minėjimo. Pakvietė vicepir. Marijų Žiaurą vadovauti programai. Buvo įneštos vėliavos. Maldą sukalbėjo kleb. kun. Albertas Kontautas. Sugiedota JAV-ių ir Lietuvos himnai, susikaupimo minutė pagerbti mirę ir kentęjį kovoję už Lietuvos laisvę. Minėjimo prelegentas irgi vicepir. Gintaras Čepas prisiminė Lietuvos istoriją. Valstybinė Lietuva egzistavusi su pertraukomis ir gana didelėmis, o tautinė Lietuva egzistuoja kiek tik istorijoje žinomi lietuviai. I sceną įėjo Naida Šnipaitė. Ji labai gražiai istorijos duomenimis skaitė Vytauto Didžiojo karūnacijos pasirengimus, kada jis sukvietė visos Europos karaliumi ir kitus didikus į Lucko pilį, kur jis buvo labai gerbiamas ir kitų kraštų valdovų, kad jis turėtų teisę užsidėti karaliaus vainiką ir pan. Naida Šnipaitė tikrai labai gražiai ir įdomiai perdavė tai viso suvažiavimo eigą. Šnipaitė nuėjęs nuo scenos jos vietą užėmė dr. Jonas Basanavičius (Šarūnas Norvaiša). Jis kartoją dr. Basanavičiaus žodžius apie Lietuvos nepriklausomybę ir perskaitė tą aktą. Tada vėl Gintaras Čepas kalbėjo apie lietuvių Bostone ir apylinkėse. Jo mintis, lietuviams turi išeiti daugiau į viešumą į amerikiečius. Išvardina Bostone esančias organizacijas ir ant scenos uždangos jaunosios kabiną po plakatė: Šv. Petro parapija, Lietuvos Vyčiai, Naujosios Anglijos lietuvių radijo valanda, vedama V. ir S. Minkų, Tautinių šokių sambūris (paminėjus vadovės Onos Ivaškienės pavardę, pasigirsta gausus plojimas). Lituanistinė mokykla, Skautai, Tautinė sąjunga, Altas, Ateitininkų federacija, Karių Ramovė, Alias — Amerikos lietuvių architektų ir inžinierių s-ga, Lietuvių Bendruomenė, Moterų federacija, „Laisvės Varpas“, Šauliai, Lietuvių Etnografinis ansamblis, Tautodailės institutas, „Taupa“ — kredito unija, ir pabaigoje Lietuva. Esą, jeigu šios organizacijos sudarytų tarybą, tai lietuvių svoris ir amerikiečių akyse labai pakiltų. Jeigu Bostone su apylinkėmis priskaitoma arti 15,000 lietuvių, tai kalbant jų vardu su amerikiečiais politikais ir valdžios pareigūnais,

lietuvių svoris būtų visai kitoks. Esą, reikia pastangų labiau susijungti, tas išeitų labai į naudą visiems lietuviams ir Lietuvos bylai.

Tai puikios Gintaro Čepo mintys. Būtų džiugu, kad jos taptų realybe.

Minėjimą dalyje dainavo Brocktono šv. Kazimiero parapijos choras, vadovaujamas muziko V. Rastonio, Pradėjo „Lietuviais esame mes gimę“, tada sekė — „Anoj pusėj Nemunėlio“, „Verkė mergelė“, „Sermukšnelis“, „Vai toli, toli“, „Du broleliai“, „Kur giria žaliuoja“ ir baigė „Apsaugok, Aukščiausias“.

Mūsų apylinkėje tai bene vienintelis choras, kuris reprezentuoja dainuojantiems lietuviams, daug kur atlikdama programas. Linkime chorui bei jo vadovui ir toliau taip gražiai dainuoti ir nepavargti.

Vėliau vyko vaisės ir loterija.

Labiausiai džiugina tai, kad jaunesnioji karta pradeda vadovauti. Šis Tautos šventės minėjimas parodė, kad jie tikrai sugeba ir labai gražiai visą minėjimą pravedė.

P. Žičkus

PRISIMINTAS PROF. DR. VYTAUTAS ČEPAS

Prof. dr. Vytautas Čepas mirė rugpjūčio 19 d. North Carolinoje. Bostone jis su šeima yra gyvenęs daug metų. Tad rugsėjo 7 d., šeštadienį, 10 val. šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje buvo atnašautos šv. Mišios ir prisimintas velionis prof. dr. Vytautas Čepas. Šv. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė parapijos kleb. kun. Albertas Kontautas. Po Mišių pakvietė dr. Jurgį Gimbutą pasauliečio žodžiu prisiminti velionį. Dr. J. Gimbutas kalbėjo, kad dr. Vytautas Čepas gimęs Suvalkijoje, Griškabudžio vlsč., Rygiškių km. Kaune baigęs „Aušros“ gimnaziją Vytauto Didžiojo universiteto teisių fakultetą, studijas gilinęs visos Europos karaliumi ir kitus didikus į Lucko pilį, kur jis buvo labai gerbiamas ir kitų kraštų valdovų, kad jis turėtų teisę užsidėti karaliaus vainiką ir pan. Naida Šnipaitė tikrai labai gražiai ir įdomiai perdavė tai viso suvažiavimo eigą. Šnipaitė nuėjęs nuo scenos jos vietą užėmė dr. Jonas Basanavičius (Šarūnas Norvaiša). Jis kartoją dr. Basanavičiaus žodžius apie Lietuvos nepriklausomybę ir perskaitė tą aktą. Tada vėl Gintaras Čepas kalbėjo apie lietuvių Bostone ir apylinkėse. Jo mintis, lietuviams turi išeiti daugiau į viešumą į amerikiečius. Išvardina Bostone esančias organizacijas ir ant scenos uždangos jaunosios kabiną po plakatė: Šv. Petro parapija, Lietuvos Vyčiai, Naujosios Anglijos lietuvių radijo valanda, vedama V. ir S. Minkų, Tautinių šokių sambūris (paminėjus vadovės Onos Ivaškienės pavardę, pasigirsta gausus plojimas). Lituanistinė mokykla, Skautai, Tautinė sąjunga, Altas, Ateitininkų federacija, Karių Ramovė, Alias — Amerikos lietuvių architektų ir inžinierių s-ga, Lietuvių Bendruomenė, Moterų federacija, „Laisvės Varpas“, Šauliai, Lietuvių Etnografinis ansamblis, Tautodailės institutas, „Taupa“ — kredito unija, ir pabaigoje Lietuva. Esą, jeigu šios organizacijos sudarytų tarybą, tai lietuvių svoris ir amerikiečių akyse labai pakiltų. Jeigu Bostone su apylinkėmis priskaitoma arti 15,000 lietuvių, tai kalbant jų vardu su amerikiečiais politikais ir valdžios pareigūnais,

Pamaldose dalyvavo žmona Lydija ir sūnus Gintaras su šeima, o taip pat daug jo draugų bičiulių ir giminių. Po pamaldų, lietuvišku papročiu, visi buvo pakviesti į parapijos salę užkandžiams.

Prof. dr. Vytautas Čepas buvo šviesi asmenybė ir pažinusiems jį yra skaudus paskutinis atsiveikinimas.

RENGINIAI

Rugsėjo 22 d. Vyčių rengiama išvyka į Pines katedrą N.H.

Rugsėjo 29 d. Balfo Bostono skryčiaus veiklos 40 metų sukakties minėjimas.

Susibėgusių žingsnių saulėje

(Atkelta iš 3 psl.)

koncertų sales ir... žmonių širdis. Uzdarydamas trumpą meninę programą, Balys Auginas apgailestavo, kad šį vakarą taip nėra, nes daina — atostogauja. O žodžiai šį kartą talkins judesys, plastika — grakštūs mūsų liaudies žokis. „Negalėdami rasti grakščios balerinos, siūlome jums grakštaus jaunimo judesių žaismą. Tai lyg žydinčios jaunystės pievoj šokančios plaštakės. Dabar būtinas dar vienas išsamesnis paaiškinimas: kadangi šokių ansamblis reikalauja daug erdvės, mes parūpinome vaidinę šokių juostą — tai Clevelando „Grandinėls“ reprezentacinė kelionė į Romą, kur ji šoko popiežiui, atstovaudama lietuviškajam jaunimui 500 metų šv. Kazimiero šventėje“.

Deja, televaidiniam moderniškam aparatui sugedus, teko nuo juostų atsisakyti, pereinant tiesiai prie valgių stalo, kol techniškas personalas bandys sutaisyti aparatūrą. Sugiedojus Lietuvai brangi, kun. Gediminui Kijauskui (mūsų vakaro globėjui, vilkaviškiui) sukalbėjus maldą, visi susėdo prie stalų vaisėms. Pietūs buvo skaniai pagaminti, tad išalę svečiai sotinosi, retkarčiais persimesdami žodį kita su kaimynais. Ilgainiui, apmalšinus alį, atsirado ūpas dainai. Pradžioje ji spontaniškai išsiliejo tai vienu, tai kitu, kol pagaliau įsismaginę prisidėjo ir visi dalyviai.

Pataisius aparatą, kurį laiką žiūrėta filmo, bet daugiau pagaidaujant geriau „patiems pasireikšti“ (klebonui pareiškus, kad juosta yra net kelių valandų) ir tą pasiūlymą visi entuziastingai priėmė. Suskambus muzikai, plokštelėse dainuojant melancholiškajam Šabaniauskui, poros ėmė suktilis. Susimetęs būrelis užtraukė liaudies dainą... Ir taip tarp šokio ir dainos maloniai suposi atsiminimai, liejosi kalbos ir bėgo laikas. Linksmybėm užvaldžius buvusią gimnazistą sielą, šokta ir linksmintasi beveik ligi vidurnakčio.

Sekmadienio rytą 10 val. vilkaviškičiai rinkosi Naujos parapijos bažnyčion, kur buvo atnašaujamos Mišios už mirusius, išvežtus ir žuvusius gimnazijos mokytojus ir mokinius. Pamaldas laikė klebonas kun. Gediminas Kijauskas (kurio abu dėdės ir broliai lankė Vilkaviškio gimnaziją), pasakęs tai šventei pritaikytą pamokslą.

Aukas nešė mokytojų ir mokinių būrelis: mokytojai Ona Kavaliūnienė ir Vacys Kavaliūnas, mokiniai Alfonsas Samušis ir dr. Vyt. Maurušis. Ant padėko, gražioje inkrustuotoj medinėj dežutėj buvo nešamas tėviškės — Vilkaviškio žemės žiupsnelis. Dalyvių veiduose buvo žymu pakilimas, susikaupimas ir rimitis. Ir pagalvojau: „Galbūt daugelis mintimis dabar skrenda į tą mūsų mažą mokių bažnytelę, kur ne

Spalio 20 d. radijo valandų „Laisvės Varpas“ rudens koncertas.

Spalio 21 d. Ievos Janukėnienės dailės darbų paroda Cambridge viešojoji bibliotekoje. Paroda tęsis dvi savaites.

Lapkričio 9 d. Balfo Brocktone skyr. tradicinė vakarienė Sandaros klube Brocktone.

Lapkričio 17 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos banketas, kuriame bus pagerbtas garbės pirmininkas Aleksandras Čaplikas.

Lapkričio 24 d. Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas.

1986 m. balandžio 20 d. Muzikos ir literatūros popietė.

kartą meladavomės prieš trimestro galą, kad mokytojas vietoj dvejetuko parašytų tris „su geležinkeliu“...

Po pamaldų šventės dalyviai išsiriškio šventoriuje. Aldonai Raugalienei ir Balui Auginui nešant vainiką, visi pasuko prie lietuviškojo Rūpintojėlio ir Laisvės paminklo, kur buvo padėtas visų suvažiavimo dalyvių vardu vilkaviškičių vainikas, kaip simbolis sūduviškos

vienybės ir mokslo dienų bei draugystės atminimui.

Vainiko padėjimas ir visų dalyvių spindintus veidus nuotrauka įamžino. Ir šį vilkaviškičių, lankusių Vilkaviškio gimnaziją, susibėgusių šviesių žingsnių atminimą... Švietė skaišti vasaros saulė, o širdyje žydėjo žydras Vilkaviškio dangus...

Galvokit, kas tikra, ir jauskit, kas graži, ir norėkit, kas gera, tada surasit kelią į malonų gyvenimą.

Platonas

AUKOS LITUANISTIKOS KATEDRAI

Aukos gautos 1985 m. rugpjūčio mėnesį:

2,500 dol. Dr. Vytautas ir Antanina Karobliai, Ripley, Oh — iš viso 10,000 dol. — GARBĖS STEIGĖJAI.

2,040 dol. A. a. Jono Kartano ir Juozo Kartano atminimui — Ona Kartanienė, Omaha, NE.

1,000 dol. Gediminas Balandas, Warren, MI — iš viso 5,000 dol. — STEIGĖJAS

1,000 dol. A. a. Vilhelmos Kanteikienės atminimui — Česlovas Kanteika, Yagcona, Australija; Stepa ir Pelagija Leveckiai, Edison, NJ (iš viso 2,000 dol.); Pasaulio lietuvių gydytojų sąjunga, per dr. Dainių Degeš; Vydingo Jaunimo fondas, per Vytautą Mikūną (iš viso 1,100 dol.).

500 dol. Emily C. Gudzevich, Worcester, MA; dr. Antanas Matukas, Putnam, CT (iš viso 705 dol.); Jonas ir Veronika Paoviniai, Grand Rapids, MI (iš viso 600 dol.); dr. Pranas ir Ada Sutkai, Homewood, IL (iš viso 2,000 dol.).

300 dol. Alfonsas ir Ona Kinduriai, Gulfport, FL (iš viso 1,000 dol.); dr. Viktorija Skrupskelytė, Oberlin, OH (iš viso 950 dol.).

250 dol. Andrius ir Stasė Blūdziai, Southfield, MI (iš viso 270 dol.).

200 angl. sv. N. Butkus, Brighton, Anglija.

200 dol. A. a. Valerijaus Jasaičio atminimui — Elena Jasaitienė, Des Plaines, IL (iš viso 420 dol.); dr. Rūta ir Metys Jauniškiai, East Northport, NY (iš viso 300 dol.); Julius ir Liuda Paulėnai, Cicero, IL.

100 dol. Adelaidės Lietuvių katalikių moterų draugija, per Rusnę Kubiliene; American Travel Service Bureau, A. Lauraitis ir W. Rask, Chicago, IL; Stasys Aušrotas, Sun City, CA (iš viso 150 dol.); Antanas Balčytis, Chicago, IL (iš viso 200 dol.); Kazimieras Bandzevičius, Los Angeles, CA; Kazys Bradūnas, Chicago, IL (iš viso 200 dol.); Vytautas Čepas, Chicago, IL; Napoleonas Cirtautas, Wyandotte, MI; Vincas ir Petrė Dubauskai, Woodhaven, NY (iš viso 130 dol.); Simas Kasešionis, St. Petersburg, FL; Gražina Kenter, Danbury, CT (iš viso 250 dol.); Antonia King, Grand Rapids, MI (iš viso 250 dol.); a. a. Julius Kumpiko atminimui — dr. Giedrė Kumpikaitė, Hollis Hills, NY; Adolfas Lekšas, Western Springs, IL (iš viso 200 dol.); a. a. Prano Lemberto atminimui — Monika Lembertienė, Santa Monica, CA; Jonas Liorentas, Hollywood, FL (iš viso 500 dol.); Stasys ir Ona Martišauskai, Brockton, MA; a. a. Aleksandros Masionienės atminimui — Antanas Masionis, Fair Lawn, NJ (iš viso 225 dol.); a. a. Elzbietos Motiejūnienės ir a. a. Petronėlės Prizgintienės atminimui — Jonas ir Ona Motiejūnai, Los Angeles, CA (iš viso 200 dol.); Kazys Račianis, Beverly Shores, IN (iš viso 350 dol.); Ona Rinkienė, St. Petersburg, FL (iš viso 150 dol.); Mannevillette Sullivan, Washington, DC.

75 dol. Ignas Kazlauskas, Great Neck, NY (iš viso 300 dol.).

65 dol. Petras ir Anelė Povilai-

čiai, Great Neck, NY (iš viso 200 dol.).

60 dol. Povilas Janušonis, Dousman, WI (iš viso 110 dol.).

50 dol. Emil ir Elsa Adomat, St. Petersburg, FL (iš viso 100 dol.); Kazys ir Valė Barmai, Los Angeles, CA (iš viso 100 dol.); Juozas ir Edith Blažiai, Holliston, MA (iš viso 150 dol.); Paul Blozia, Daytona Beach, FL; kun. Jonas Burkus, Hot Springs, AR (iš viso 250 dol.); Stella Cirul, Owensboro, KY; Gilbert Gailius, Concord, MA; Arturas ir Antanina Galinaičiai, Chicago, IL (iš viso 150 dol.); Vincas Geležūnas, St. Louis, MO; G. ir P. Juodkiai, Chicago, IL; dr. Alfonsas Kontvias, Westminster, CA; dr. Vinco Kudirkos Šaulių kuopa, Worcester, MA, per Algirdą Zenkų; Adolfas Lingris, Great Neck, NY (iš viso 75 dol.); Jurgis Miezaitis, Ormond Beach, FL; Balys ir Genovaitė Narbutai, Vista CA (iš viso 300 dol.); dr. Edward Peterson, Jr., Birmingham, AL, a. a. Vytauto Petrausko atminimui — Liudas ir Elena Dovydėnai, Lenox, MA; Maria Slavinskas, Monticello, NY; Juozas Stankūnas, Elizabeth, NJ; Anthony ir Helen Yakaičiai, Franklin Square, NY (iš viso 100 dol.).

40 dol. Kostė Garbauskienė, Great Neck, NY (iš viso 120 dol.).

30 dol. Marija Cibienė, Gulfport, FL (iš viso 50 dol.); Jadvyga Matulaitienė, Hillcrest, NY (iš viso 90 dol.).

25 dol. Aldona Ambraziėnė, Cleveland, OH; Adomas Ambraziūnas, Los Angeles, CA; Leo Bagdonas, Santa Cruz, CA; dr. Adolfas ir Stasė Baltruškėnai, Dania, FL; Stasys Baniulis, Chicago, IL; Jonas Barniškis, Euclid, OH (iš viso 50 dol.); Jonas Bujauskas, Detroit, MI (iš viso 70 dol.); a. a. Algimanto Buko atminimui — Jonas ir Jadvyga Bukai, Gulfport, FL; Kazys ir Sofija Butkai, Jamaica, NY; Artanas Čepas, Urbana, IL; Rūta Hoffa, Windsor Locks, CT; Stasys Jasutis, Long Beach, CA (iš viso 35 dol.); Kristen Johnson, Chicago, IL; Angelė Kiaušaitė, Harrison, NJ; Leonardas Kiaušas, Clifton, NJ; Knights of Lithuania, Council No. 46, per Anthony Yavorosky; dr. Allan Konce, San Francisco, CA; Marija Kučienė, Downers Grove, IL; a. a. George ir Mary Laukaičių atminimui — Mildred Whitney, Brunswick, ME; Henrikas Miklas, Great Neck, NY (iš viso 175 dol.); a. a. Jonio Mokučas atminimui — Nelė Mockuvienė, Yucaipa, CA; dr. Bernardas Morkūnas, San Diego, CA; Mykolas ir Elena Naujokaičiai, Upland, CA; a. a. John K. Pavilono atminimui — Edward ir Shirley Paviloniai, Racine, WI; Stefa Rickutė, Toledo, OH; Jūratė Scheffel, Chicago, IL; Bronius ir Angelė Seliukai, Rancho Palos Verdes, CA; kun. Andrius Senkus, Lake Worth, FL (iš viso 125 dol.); Lilija Šolish, Pomona, NJ; Danuta Sučich, Randolph, NJ; Rasa Szepelak, Chicago, IL; a. a. Joseph Uzdavinio atminimui — Anna Uzdavinis, Canton, MI (iš viso 50 dol.); Algirdas Vasihauskas, Columbus, OH; Jonas ir Irena Vilgaliai, Great Neck, NY (iš viso 115 dol.); Antanas Virbickas, W. Paterson, NJ.

PARDAVINIUI

Parsiduoda pigiai baldai: matracai, talai, komodos, dulkių siurbimai, radio, televizija, baldytuvai ir daug kitų dalykų. Klauskite Tony.

6947 S. Washtenaw Avenue Chicago, Ill. 60629

MISCELLANEOUS

TAISOME SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MASINAS IR SALDYTVUVUS Kreiptis į Hermaną Dečį Tel. 886-9824 po 5 val vakaro Kalbėti lietuviškai

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — lietuviškai.

JERAPINAS — Tel. 636-2960

FRANK ZAPOLIS

3206 1/2 West 95th Street Tel. — GA 4-8654

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

The Voice of America, Washington, D.C., is recruiting continuously for qualified International Radio Broadcasters in the Lithuanian language. Salary ranges from \$17,824 to \$26,381. VOA representatives will be in Chicago interviewing and testing potential candidates during the end of September. Candidates with a fluency in Lithuanian and English, and experience in journalism, translating, and/or academic research may obtain an interview by contacting: James Seegers at the Voice of America, Recruitment & Placement Div. (202) 485-8119 VOA is an Equal Opp'ty Employer.

GENERAL FACTORY MACHINE OPERATORS

1st and 2nd shifts available Applications accepted from 9 a.m. to 3 p.m. CENTRAL MAILERS INC. 7211 S. Lockwood, Bedford Pk., IL

GENERAL FACTORY

Applications Now Being Accepted at

NETSON MIDWEST MAILERS INC. 3646 W. 111th St., Oak Lawn, Ill. From 8 to 6 P.M.

NUOMOJAMA — FOR RENT

Įnuomojama 3 dideli svars kambariai, bus šviežiai nudažyti, 66-ta ir Campbell Ave. Priklauso šildymas. Ramus pastatas, tik suaugusiems. \$265.00 per mėn. Tel. 247-2437 arba 294-2917

PARDAVINIUI

Parsiduoda pigiai baldai: matracai, talai, komodos, dulkių siurbimai, radio, televizija, baldytuvai ir daug kitų dalykų. Klauskite Tony.

6947 S. Washtenaw Avenue Chicago, Ill. 60629

MISCELLANEOUS

TAISOME SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MASINAS IR SALDYTVUVUS Kreiptis į Hermaną Dečį Tel. 886-9824 po 5 val vakaro Kalbėti lietuviškai

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — lietuviškai.

JERAPINAS — Tel. 636-2960

FRANK ZAPOLIS

3206 1/2 West 95th Street Tel. — GA 4-8654

REAL ESTATE

SIMAITIS REALTY

Income Tax — Notary Public

2951 W. 63 St. 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie — 778-2288

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood 254-7450

Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

MISCELLANEOUS

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna aprūda.

Primate MASTER CHARGE ir VISA

Tel. — WA 5-8063

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos, Radijal,

Stereo ir Oro Vėsintuvai

PARDAVINIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

A. VILIMAS

MOVING

Apraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

THE SANDMAN WATERBEDS

1941 W. 95th St. (Beverly Hills) TEL. — 233-9494

Low down payment-financing available on approved credit.

Monday thru Friday 10 am to 8 pm

Saturday 10 am to 5 pm

Sunday 12 Noon to 5 pm

REMIKITE TUOS VERSLININKUS, KURIE SKELBIASI DIEN. "DRAUGA"

DE MESTIO!

Žvelgy — tai vienas iš tūkstančių iš labai puošnios dail. POVILLO PUZINO monografijos, kuri yra didelio formato ir talpina net 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madoną, apdovanotą sukčiausia premija tarptautiniame madonų festivalyje Los Angeles, Calif. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje sąjungoje New Yorke. Puiki dovana ir tinka bent kuriomis progomis teikti bet kam: svečiantaui ar lietuviui. Kaina su persiuntimu 27 dol. Užsakymų siųsti:

DRAUGAS, 4546 West 63rd Street, Chicago, IL 60629

BULIŲ KAUTYNIŲ DRAMA MADRIDE

KOSTAS BURBA

(Tęsinys)

Kautynių bulių jėga ir drąsa yra fenomenalios; jie gali iškelti ir permesti per savo nugarą arklių ir jorikų, kas ne vienam pikadorui yra atsitikę. Esti žinoma, kad buliai puola net tigrus, liūsus ir dramblius. Ne vieno buliaus galva nuo seno yra jėgos ir drąsos simbolis.

Veikėjai

B. k. ešė prastai dalyvauja trys ekipos, kiekvienai iš jų tenka po dvejias kautynes. Kiekvienai ekipai (cadrilla) vadovauja vienas; matadoras; ekipa susideda iš dviejų pikadorų ant arklių ir trijų — keturių banderiljerų. Jų rūbai — uniformos yra skirtingos, tai senų tradicijų palikimas.

„Toreadoro“ pavadinimo b. k. žodyne nėra, greičiausiai tai tik prancūzų išradimas „Carmen“ operai. Visi b. k. veikėjai vadinami „torero“. Vyriausiam matadorui ir jo palydai tenka pirmas ir ketvirtas bulius bei pasirodymas, jauniausiam trečias ir šeštas.

Matadoras

Matadoras yra spalvingiausias ir pagrindinis kautynių herojus. Jam kautynių pabaigoje tenka garbė ir uždavinys, stovint vienam prieš vieną, suduoti buliui galutinį smūgį. Juo grakščiau, drąsiau ir greičiau (iš pirmo karto) jis tai atlieka, tuo daugiau jis susilaukia minios pritarimo — „o le“ šūkavimo. Jo populiarumas ir atlyginimas priklauso nuo jo laikysenos ir demonstruojamų manevrų kautynių metu.

Buliui erzinti ir nukreipti matadoras kairėje rankoje vartoja muletą, tai nedidelė, širdies pavidalo flanelinė, raudonos spalvos skara, palaikoma dvidešimtketurių colių ilgumo lazdelės. Dešinėje matadoras pradžioje vartoja vienokį, o galutiniam smūgiui specialiai išaštrintą kardą, maždaug trisdešimt colių ilgumo.

Matadoro menas priklauso nuo to, kaip jis sugeba muletos ir savo judesiais kontroliuoti buliaus puolimus. Juo arčiau savęs jis praleidžia arba lyg vynioja apie save bulių, tuo tobulesniais laikomi jo manevrai. Atsiklaupdamas ant vieno kelio priešais bulių arba atsukdamas buliui nugarą, matadoras demonstruoja savo drąsą ir susilaukia minios audringo pritarimo. Kitas manevras yra, kai, atsistojęs į bulių šoną, matadoras vilioja bulių prabėgti matadoro priekyje, bet paskutiniu momentu nukreipia muletos pagalba buliaus prabėgimą už savo nugaros; tai laikoma vienu iš pavojingiausių triukų.

Patyręs matadoras nejudina kojų, stovi kaip žvakė prieš atbėgantį bulių. Jis valdo buliaus kryptį muletos pagalba, praleisdamas įsibėgėjusį virš tūkstančio svarų žvėrį per plauką nuo savo krūtinės. Pasilenkimas pirmyn, nejudinant kojų, ir pasitraukimas kūnų atbulam, priartėjus buliui, laikomas apgaulingu manevru ir neigiamai vertinama b. k. kritikų, teisėjų ir minios.

Pavienių matadorų garbinimas Ispanijoje kartais prieina iki fanatizmo. Jiems statomi paminklai ne tik kapinėse, bet ir miestų gatvėse, įrengiami muziejai, steigiami jų garbei klubai. Kai kurios tavernos paskiria sienas, lubas ir grindis matadoro paveiklams, laikraščius iškarpos, biustams ir kitom b. k. butaforijom.

Vienas iš Ispanijos ir drauge b. k. entuziastų yra amerikietis rašytojas James A. Michener. Savo 1968 m. knygoje „Iberija“ jis rašo, kad

pats žymiausias matadoras per metus turi apie 95 pasirodymus, už kiekvieną uždirbdamas apie 25,000 dol.

Pikadorai

Pikadorai yra raiti ant didelė, sunkių arklių, šarvais apdėti. Jei kartais bulius parverstų arklių arba pikadoras nukristų arenoje, tai jau būtų sunku atsikelti ir pabėgti.

Pikadorų užduotis yra bdyti ilga ietimi buliaus kuprą — raumenį, palaikantį buliaus galvą. Dažniausiai visas veiksmas tenka tik vienam pikadorui, kitas stovinėja diametraliai priešingame arenos pakraštyje. Bulius puola arklių iš šono, sukruta arklys, pikadoras ir jų šarvai pasiduo-dami šonu, kartais prispauzdžiami prie arenos sienos. Tuo metu pikadoras pasilenkęs pirmyn visa jėga stengiasi atsispirti ietimi į buliaus kuprą. Pikadorų pasirodymas būna trumpas, po jų bulius nugaroje pradeda kraujuoti. Buliaus tamsiai raudonas kraujas blizga saulėje ir varva abiem šonais į papilvę. Anksčiau arkliai nebūdavo apsaugoti šarvais ir dažniausiai žūdavo arenoje.

Pikadoro ietis yra apie 9 pėdų ilgumo su mažu skydeliu ant galo, kad smailgalis negaletų smigti giliau kaip 4 colius į buliaus kuprą.

Banderillero

Banderillero (b.) pirmieji susiduria su bulium, bando jo

šviežias jėgas ir temperamentą. Tai vienas, tai kitas iš jų atkreipia į save buliaus dėmesį. B. abiem rankom judina didelę skepetą buliui erzinti. Skepeta yra stangrios medžiagos ruožavai — raudona vienoje pusėje, geltona kitoje. B. pasiryžę kiekvienu momentu bėgti į arenos pakaraštį ir šokti, palypėję ant pakopos, per arenos sieną arba užbėgti už sunkios medinės tvoros apie 7 pėdų aukščio. Tokių tvorų yra keturios arenos pakraštyje. B. taipogi saugoja matadorą ir pikadorus ir yra pasiruošę, jei būtų reikalinga, nukreipti buliaus dėmesį į save.

Pagrindinis ir pavojingiausias b. uždavinys yra įdurti prabėgančiam buliui tarp kaklo ir pečių du apie 28 colių ilgumo durtuvus (banderilla). Duriama iškart abiem rankom, kiekvienoje po durtuvą. Prie durtuvų prikabinoti spalvoti popieriniai kaspiniai, durtuvų gale yra 1/2 colio užkirtimas kaip žuvų kabliuke. Trys b., manevruodami bulių skepetų judesiais, kiekvienas atskirai sukčia viso 6 durtuvus į buliaus kuprą.

Vienas kitas durtuvus kartais iškrenta, kitas nusvyra į buliaus šoną. Bulius raitosi, sukinėjasi vietoje, stengiasi atsipalaiduoti nuo durtuvų ir kaspinių. Bulius pradeda dar daugiau kraujuoti, jo judesiai darosi lėtesni, galva nebe taip aukštai iškelta dėl raumenų sužalojimo, bet jis dar labiau suerzintas ir yra labai pavojingas.

Vienu laiku vartodavo durtuvus su mažais sproginėjančiais užtaisais, nuo kurių bulius darėsi judresnis ir dar

labiau išgąsdintas.

Man bežiūrint vienas b. buvo buliaus parbloktas, besmeigdamas durtuvus, tačiau pats atsikėlė ir buvo išvestas iš arenos. Tuo momentu gelbėti savo kolegą subėgo daugiau b., vieni kėlė gultinį, kiti mosikavo buliui panosėn skepetom, kad nukreipti bulių nuo kritusio b. į save.

Istorija

Yra žinoma, kad prieš 2080 metų Julius Cezaris, miniai reikalaujant naujų žaidynių, pirmą kartą į Romą importavo bulius ir veikėjus iš Iberijos.

Laikui bėgant b. k. papročiai, rūbai, ginklai taisyklės ir arenos keitėsi. Ispanijos okupantai gatai mėgdavo demonstruoti žmogaus raumenų jėgą. Nutvėrę jautį už ragų jam nusukdavo sprandą. Panašią sceną aprašo lenkų rašytojas Henryk Sienkiewicz romane „Quo Vadis?“, kur krikščionių kankinimo cirke Romoje Ursus išgelbėjo ant jaučio nugaros pririštą Lydią.

Arabai įvedė į b. k. arklių, ilgą ietį ir grakštumą. 1492 m. išvyjus arabus iš Ispanijos, b. k. pasidarė aristokratų (kaip veikėjų) privilegija. Apie 1500 m. Ispanijos riteriai (conquis-

tadores) eksportavo b. k. į Centro ir Pietų Ameriką. 1527 m. imperatorius Karlas V savo sūnaus Filipo II gimimo progą nukovė arenoje bulių. Filipo IV laikais, 17-ojo šimtmečio viduryje, ilgos ietys buvo pakeistos trumpu durtuvu ir buvo įvesti šarvai. Apie 1700 m. b. k. labiau sudemokratėja ir paplito liaudyje. Prasidejo masinis bulių auginimas specialiuose ūkiuose.

Francisco Romero iš Ronda, vienas iš pirmųjų b. k. profesionalų, įvedė ir dabar dar vartojamą „estoque“, aštrų kardą buliui nukauti, ir „muletą“.

B. k. profesionalai dėvėdavo išskirtiną šukuoseną, kepurės ir uniformą.

18-ojo šimtmečio pabaigoje vienas iš žymiausių Ispanijos tapytojų, Francisco Goya, buvo b. k. veikėjas ir keliavo po Ispaniją su b. k. grupe. Jis suprojektavo b. k. veikėjų rūbus — uniformas ir piešė b. k. vaizdus. Jo projektuoti rūbai yra ypatingai puošnūs ir dėvimi tik festivalių metu.

Dabartinių b. k. tradicijos ir formos yra maždaug tokios pat, kokios jos buvo 18-ojo šimtmečio pradžioje.

(Bus daugiau)

DRAUGAS, 1985 m. trečiadienis, rugsėjo mėn. 18 d.

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. † A.

PETRAS TAMULIONIS

Jau suėjo penkeri metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą vyrą, kurio netekome 1980 m. rugsėjo 19 dieną.

Nors laikas tęsiasi, bet mes jo niekad negalėsime užmiršti. Lai gailestingas Dievas suteikia jam amžiną ramybę.

Už jo sielą šv. Mišios bus atnašaujamos rugsėjo 19 d. Tėvų Marijonų koplyčioje, Tėvų Jėzuitų koplyčioje ir šv. Mergelės Marijos Gimimo parap. bažnyčioje rugsėjo 20 d. 7:30 val. ryto.

Prašome prisiminti a. † a. Petrą maldose.

Nuliūdusi ŽMONA

A. † A.

DONATUI MASIOTUI mirus,

jo sūnui Pranui Šarūnui ir giminėms reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

M. TRUMPAUSKIENĖ su dukromis:

JANINA, BEATA, RAMUTE

A. † A.

EDMUNDUI JARASIUI mirus,

jo žmoną JANINĄ, sūnų EDMUNDĄ su šeima, sūnų ARVYDĄ bei dukrą MARGARITĄ su šeima nuoširdžiai užjaučiū kartu liūdžiū.

JULIJA SKIRMUNTIENĖ

Kenoša, Wisconsin

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — Yards 7-1741-1

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SONOS

LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

DRAUGO PROJEKTAS 85

AUKOJO:

G. Kaufmanas, Springfield, VA	\$50
Louis Zurlis, Chicago	\$50
G. Bielskienė, Lighthouse Point, FL	50
D. ir S. Stransiai, Ann Arbor, MI	50
Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa (Pirm. Alg. Zenkus) Worcester, MA	50
Kostas Maciulis, Mt. Morris, NY	20
Linas Rastavičius	20
Huntington Beach, CA	20
Gytis Kriščiūnas, Newhale, CA	20
Jonas Kutka, Chicago	20
Alice Dailidis, Osterville, MA	20
Teofilė Mišauskienė, Union Pier, MI	20
Vladas Račkus, Chicago	20
Halina Bagdonienė, Chicago (padidino iki 40 dol)	20
Vladas Lelis, Rochester, NY	20
Dr. Albert Gasis, Cocoa Beach, FL	20
R. Grajauskas, Santa Monica, CA	20
John W. Kuncas, Export, PA	20
Mrs. Anelė Skroboton, Chicago	20
Bronė Liaudauskienė, Detroit, MI	20
Elena Jautožienė, Rahway, NJ	20
J. Ambrozaitis, Kalamazoo, MI	20
Stan. K. Lukas, Brooklyn, NY	20
Pov. ir Eml. Kantauskai, Chicago	20
Antanas Ciplys, Des Plaines, IL	10
Alex Navardauskas, Portage, IN	10
Dale Murray, Brookfield, WI	10
Kun. A. Senkus, Lake Worth, FL	10
Juožas Paškevičius, Chicago	10
Irena Šilingas, Chicago	5
Antanas Visockis, Paterson, NJ	5

Projekto rėmėjams nuoširdus ačiū.

Tax Exempt under Sec. 501(c) (3) of the code. Lithuanian Catholic Press Society (Federal I.D. 236-1395573)

Pranešame draugams ir pažįstamiems, kad po sunkios ir ilgios ligos rugsėjo 16-tą d. Oak Forest ligoninėje sulaukęs 62 m. amžiaus mirė

A. † A. BRUNO PALKUS

Gyveno Chicagoje, Brighton Parko apylinkėje. Gimė Lietuvoje, Šiaulių apskrityje.

Priklausė Anglijos Lietuvių ir Zarasiškių klubams. Kūnas bus pašarvotas trečiadienį, nuo 2-9 val. vak. Petkaus Marquette koplyčioje. 2533 W. 71st St.

Ketvirtadienį, rugsėjo 19-tą d., 8:30 v. ryto už jo sielą bus atnašaujamos šv. Mišios šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje. Po šv. Mišių bus grįžtama į koplyčią atsisveikinimui. Pagal jo pageidavimą kūnas bus išvežtas sudegimui. Pelenai bus patalpinti Liet. Taut. kapinių koplyčioje. Prašome kuo skaitlingiau dalyvauti šermyse, šv. Mišiose ir atsisveikinime.

Viskuo rūpinasi Lietuvos Dukterų draugija.

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad rugsėjo 14 dieną mirė

A. † A.

VLADAS RIMAVIČIUS

sulaukęs 95 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Taujėnų mstl., Ukmergės apskr. Amerikoje gyveno 36 metus. Buvo narys Amerikos Lietuvių Bendruomenės ir Lietuvių Tautos fondo.

Nuliūdę lieka: žmona Bronė, duklė Sofija, jos vyras Adolfas Jelionis ir anūkės Raminta ir Guoda. Sūnus Antanas su žmona Irena ir anūkai: Aras, Mirga ir Lucia-Eglė.

Kūnas pašarvotas Petkus Funeral Home, 2533 W. 71st Street, Chicago. Lankymas ketvirtadienį, rugsėjo 19 d. nuo 2-9 v. v.

Laidotuvės penktadienį rugsėjo 20 dieną. Iš koplyčios 8:45 v. ryto bus atlydėtas į Immaculate Conception parapijos bažnyčią ir po gedulingų pamaldų nulydėtas į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Prašome kas galite dalyvauti šiose laidotuvėse.

Žmona, duklė, sūnus su šeimomis.

Laidotuvių direktorius: Petkus Marquette Funeral Home. Tel. 476-2345.

A. † A. RAIMUNDUI MIŠAUSKUI

mirus,

jo mylimai žmonai ZOSEI ir brangiems tėveliams TEOFILEI ir ZIGMUI MIŠAUSKAMS, jų liūdesio valandoje reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdimė.

ALEKSANDRA VIDUGIRIENĖ

ir

ELENA ir VYTAUTAS VIDUGIRIAI

APLINK MUS

x Aleksandro Stulginskio, buvusio nepriklausomos Lietuvos prezidento ir Sibiro kankinio, ir prel. Mykolo Krupavičiaus, buvusio žemės ūkio ministro ir žemės reformos vedėjo, minėjimą surengė Liet. Krikščionių demokratų sąjunga rugsėjo 15 d. Buvo paminėtos jų šimto metų gimimo sukaktys. Paskaitą skaitė prof. dr. B. Kaslas. Plačiau bus kita diena.

x Tautos šventės minėjimą ruošia LB Marquette Parko apylinkės valdyba šį sekmadienį, rugsėjo 22 d., 11:30 v.r. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Kalbės Algis Regis, meninę dalį atliks Dainuojančios žemaitės, po to bus kavutė. Visų lietuvių pareiža dalyvauti.

x Linas Kojelis, Baltųjų rūmų pareigūnas, skaitė paskaitą Jaunimo centre rugsėjo 15 d., sekmadienį, apie JAV politiką ir Amerikos lietuvius. Paskaita buvo labai įdomi ir naudinga. Rengė Liet. Fronto bičiulių Chicago skyrius.

x Amerikos Lietuvių Katalikų federacijos Chicago apskritys atstovų suvažiavimas bus spalio 6 d. Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje Brighton Parke. Pirmiau visi dalyvauja 10 val. šv. Mišiose, o paskui bus suvažiavimo svarstymai.

x K. Donelaičio lituanistinės mokyklos jau pradėjo mokslo metus. Dar galima vaikus užregistruoti šeštadieniais mokyklos raštinėje McKay mokykloje prie 69-tos ir Washtenaw gatvių.

x Marquette Parko Lietuvių namų savininkų susirinkimas, kaip jau buvo skelbta, bus rugsėjo 20 d., penktadienį, 6:30 val. vak. parapijos salėje. Yra svarbių reikalų svarstyti ir aptarti. Kviečiami ir nauji nariai, nes juo didesnė organizacija, juo turi daugiau įtakos vietos gyvenime. Taip pat prašomi nariai susimokėti nario mokesčių. Po susirinkimo bus užkandžiai, kuriuos apmoka Baltieji kėpyklos savininkai Anka.

x Loretto ligoninė yra sutikusi Chicago miesto Sveikatos tarnybos institutui ir Cook County ligoninei padėti paruošti paramedikus savo ligoninėje. Šeši jų po dvi dienas penkias savaites praleidžia ligoninėje mokymams patarnauti skubiems ligoniams ar nelaiminguose atsitikimuose.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
(Lithuanian Plaza Court)
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 2-8 val. vak.
Šeštadienį 9 v.r. iki 1 v.p.p.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2619 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
(Ostrauskas)
1000 Jorie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521
Tel. Of. 325-3157
Tel. Rez. 325-6582
Valandos pagal susitarimą

x Dr. Kazys Ambrozaitis kalbės A. Barono penkių mirties metų paminėjime spalio 11 d. 7:30 v.v. Jaunimo centro kavinėje tema „Baronas — redaktorius, žurnalistas, Lietuvių Fondo idėjos propagatorius“. Akademiją ruošia Lietuvių Rašytojų Draugija.

x Jaunimo centro didžiojoje salėje šiemet bus „Draugo“ metinis banketas rugsėjo 28 d., šeštadienį, 7 val. vak. Bus neilga meninė programa ir vakarienė, kurią paruos žinoma vakarienių rengeja Ona Norvilienė. Bilietus jau dabar galima įsigyti stalamams ar pavieniams asmenims pas renginių komiteto narius ir „Draugo“ administracijos raštinėje.

x Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje eina užsakai prieš santuoką Vitos Kupcikevičiūtės ir Rolando Paškaus. Taip pat užsakai eina Viktorijos Macytės su James Concannon.

Ofelija Baršketytė pasakoja Cicero lietuviams savo įspūdžius iš Pabaltiečių laisvės ir taikos žygio rugsėjo 8 d. Cicero LB suruoštojų Tautos šventėje.

Nuotr. Jono Kuprio

x Lietuvių Bendruomenės Cicero apylinkės valdyba surengė Tautos šventės minėjimą rugsėjo 8 d. Šv. Antano bažnyčioje. Baigiantis šv. Mišioms mergaičių procesijai, chorui giedant Šiluvos Marijos giesmę, mergaičių procesija padėjo geles prie Marijos statulos. Procesijoje dalyvavo Lidija Jurcytė, Asta Kižytė, Sabina Markvaldaitė, Rima Polikaitė, Elena Tuskenytė ir Vaiva Vygantaitė. Tos pačios ir dar Marytė Končiūtė bei Regina Plenytė dalyvavo Ateitininkų jubiliejinėse šv. Mišiose, kurias laikė kard. J. Bernardui. Įspūdis buvo labai gražus.

x K. Donelaičio Lituanistinių mokyklų MADŲ PARODA mokyklų šį sekmadienį, rugsėjo 22 d., 3 val. p.p., Jaunimo centro didžiojoje salėje. Auka \$8.00. KVIECIAME VISUS! Skamb. 832-6756 po 3 val. (sk.)

x 10 dienų Vilniuje — ekskursija išvyksta gruodžio 20-tą d. grįžta sausio 4-tą d. 1986. Kaina iš Chicago \$1550, o iš New Yorko, \$1370. Registracija ir informacija: American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Avenue, Chicago, Illinois 60643, (312) 238-9787 (pr.)

x Vyresnio amžiaus moteriškai reikalinga nuolatinei šeiminiškai lengvai buto ruošai ir maisto pagaminimui. Atskiras kambarys, valgis, atlyginimas. Tel. 254-7553, po 6 val. vakaro. (sk.)

x Nuperkame automobilius ir kitus daiktus gyvenantiems Lietuvoje ir padėdame sutvarkyti palikimus. Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 312 238-9787. (sk.)

TURISTINIAM JAUNIMUI

Chicago atidarė pirmą patogę turistiniams jaunimui — hotelį, 6318 N. Winthrop Ave. Čia galima gauti nakvynę už 7 dol. Šiuo patogumu jau naudojasi vokiečių, danų, suomių, brazilų, meksikiečių, japonų, vengrų, australų, kanadiečių turistinis jaunimas.

DIDELIS DERLIUS

Ūkio specialistai apskaičiuoja, kad šių metų Illinois kukurūzų derlius sieks 8 1/2 milijono bušelių — 11% daugiau negu pernai. Sojos pupų derlius taip pat beveik rekordinis — 2.06 milijono bušelių, o kviečių derlius — kiek žemesnis, bet vis dėlto 2.38 bil. bušelio.

SAUGANT VAIKUS

Illinois valstijoje įsigaliojo nauji vaikų apsaugos įstatymai. Pagal juos, asmuo, viliojantis savo automobiliu vaiką, gali būti apkaltintas vaiko pagrobimu. Asmenys, sandomi dirbti vaikų globos įstaigose, turi būti gerai iširti. Dar vienas įstatymas draudžia imti kompensaciją už kūdikio atidavimą įsūnyti.

LIGONIAI IŠSKRIDO I ORLANDO

Aštuoni jauni pacientai serga inkstu liga ir reikalingi naudotis kraujo valymo mašina, po gero išvalymo iš Chicago išskrido į Orlando, Fla., pasidžiaugti Disney World įdomybėmis.

VERTINA MOKYKLAS

Apklausinejus 1,066 tėvus, paaiškėjo, kad didžioji dauguma jų labai vertina katalikų mokyklas. Tai paskelbė Chicago didžioji spauda ir radijas.

MURDOCH — JAV PILETIS

Australas Rupert Murdoch, „Sun-Times“ dienraščio savininkas, rugsėjo 4 d. priėmė Amerikos pilietybę. Jis už 2 milijonus dolerių ruošiasi pirkti šešias Metromedia televizijos stotis.

NAUJA LABORATORIJA

Arti Chicago esanti Argonne laboratorija suplanavo už du milijonus dolerių pastatyti naują padalinį, kuriame būtų galimas matyti, kaip augalai pasigamina sau maistą.

600 PORŲ KATEDROJE

Auksinį moterystės jubiliejų švenčiančių 600 porų rugsėjo 15 d. buvo susirinkusios į Šv. Vardo katedrą. Kalbėdamas į juos kard. Bernardin padėkojo, kad jie yra liudininkai, jog bendras susituokusių gyvenimas galimas per 50 metų.

79 M. BĖGIKĖ

Ida Mintz, 79 m., Glencoe priemiesčio gyventoja, kasdien lavinasi bėgime. Jau 1980 metais, kai ji turėjo 74 m. amžiaus, pradėjo dalyvauti maratono bėgime. Spalio 15 d. ji sulauks 80 m., bet dar pasiryžusi dalyvauti už penkių dienų po to Chicagoje įvyksiančio maratono bėgimo lenktyniose.

x Jonas Urbonas, gyvenąs Detroit, Mich., LB Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas, parašė laišką prezidentui Ronald Reaganui prieš pasimatymą su Sovietų Sąjungos pirmuoju komunistų partijos sekretorium Gorbacevu, kad JAV prezidentas keltu taip pat ir Pabaltijo valstybių reikalus.

x Antanina ir Vytautas Karobliai, gyvenąs Ripley, Ohio, paaukojo Lituanistinei katedrai 10,000 dol. Jie tapo Lituanistinės katedros garbės steigėjais.

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siūst: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Jonas Minelga

RIEŠUTAUTI

Mes nuėjom riešutauti Vidurin miške. Ne medžioti, ne nušauti Vilko nei kiškio.

Ringul-vingul į pintinę Riešutėlių kekės. Prisiskynėm po šimtinę, Mums šiandieną sekės.

Trešku-bršku tarp dantukų. O tai skanumynas! Nejkanda riešutukų Gintas, mūs kaimynas.

LIETUVAITĖ AMBASADORĖ

Mes persikėlėme gyventi į Cheyenne, Montanos valstijoje. Ten niekas negirdėjo apie lietuvius. Nuėjau pirmą kartą į mokyklą. Mokytoja Mrs. Baisern atsisėjo prieš klasę ir pasakė:

— Si mergaitė yra Vida iš Clevelando, Ohio, kuri šiais metais bus šioje klasėje.

Visi vaikai pradėjo tarp savęs kalbėtis. Aš atsisėdau šalia tokios Stacie. Ji manęs klausė:

— What kind of a weird name is Vida, and why do you talk so weird to your parents?

Aš jai angliškai atsakiau: „Because I am Lithuanian“.

Suskambėjo skambitus, prasidėjo pertrauka. Stacie su manim išėjo laukan. Ji norėjo, kad aš jai papsakočiau apie lietuvius. Aš trumpai paaiškinau, jai, kad Lietuva yra Europoje prie Baltijos jūros. Kartą Lietuva buvo didelė ir galinga valstybė, kurios sienos tęsėsi nuo Baltijos iki Juodosios jūros. Laikui bėgant, kiti kraštai sustiprėjo ir pradėjo užimti Lietuvos plotus. Pagaliau pateko į Rusijos vergiją. Po trumpų laisvės metų vėl pateko Rusijai. Todėl mano tėvai ir seneliai turėjo bėgti iš Lietuvos, nes kitaip būtų patekę į kalėjimą, galbūt nužudyti ar ištremti mirčiai į Sibirą. Pagaliau ją paklausiau: „Ar dabar tu supranti mane?“

— Taip! Aš labai atsiprašau, kad tave pavadinau „weird“.

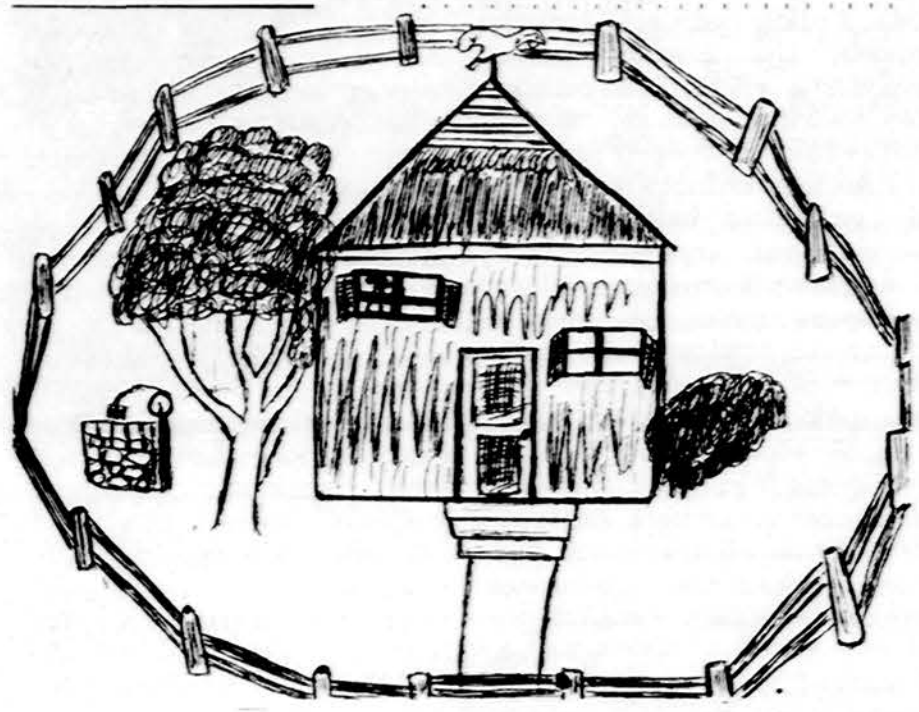
Vida Ziedonytė, („Didvyrių dienos Dainavoje“)

Tylus ir ramus vasaros vakaras laisvoje Lietuvoje.

Teorinės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyrius

Lietuvio ūkininko sodyba.

Piešė Nida

KARTĄ TAIP ATSIKLIK

Stoviu aukšto kalno viršūnėje. Daug sniego. Saulė šviečia. Aplinkui nepaprastai gražu. Labai panašu į tai, kad aš esu Gatineau kalnuose. Ten dažnai mėgstu slidinėti žiemą. Tolumoje matau tris asmenis artėjant į mano pusę. Geriau išžiūriu, matau mergaitę ir paskui ją sekancius du berniukus. Vienas iš jų turi šautuvą. Jie kažką graso mergaitei. Atrodo, kad nori atimti iš jos pašliūzas (ski). Ji bėga nuo jų tolyn ir verkia. Aš noriu padėti tai mergaitei. Su pašliūzomis aš skubiai leidžiuosi nuo kalno. Taikau tiesiai į tuos berniukus. Jie pamato mane, bet jau per vėlai. Aš trenkiu į tą su šautuvu berniuką, jis parvirsta. Šautuvas iškrenta jam iš rankų. Su savo pašliūzomis suduo du ant-rajam berniukui į pilvą. Abu guli ant sniego. Aš kviečiu mergytę čiuožti kartu su manimi į kalnus. Paliekame tuos gulincius berniukus ir leidžiamės žemyn. Mergaitė dėkoja man, kad aš ją išgelbėjau. Atsisuku ir matau tuos du berniukus sekant mus. Jie artėja prie mūsų. Jie, atrodo, yra geresni slidinėtojai už mus. Berniukas iš šautuvo paleidžia į mus kelis šūvius. Taiko arti mūsų kojų. Tai matyti iš sniego kupstelių šokinėjimo. Mes bėgam nuo jų, bet jie jau visai arti mūsų. Girdžiu jų balsus man grantant. Aš pradėdau bijoti. Netoli mūsų maža kalvelė. Kas už jos —

nematyti. Sakau mergaitei, kad slėpsimės už staiga atsiradusių krūmų. Atsirandam ant stačios uolos krašto. Nebegalime susilaikyti ir krentam žemyn. Noriu šaukti, kad kas nors gelbėtų ir pabundu. Man pasidaro lengva, nes aš visa tik sapnavau...

Stepas Jurgutis, Ottawas lit. m-las mokyns, 14 m. Kanada („Trupinėliai“)

VAISIŲ NUOTYKIS

Vieną gražią pavasario dieną Birutė Braškytė išėjo pasivaikščioti miško takeliu. Birutė apėmė snaudulys. Ji ant žolės atsigulė pailsėti prie baltų, kvėpiančių konvalijų. Jau beveik buvo užmigusi, kai pamatė Blogą Bernardą Bananą ateinant. Ji žinojo, kad Blogas Bernardas patiko braškės valgyti, net iš uogyno jis jas valgė. Birutė greitai pasislėpė už krūmo. Kai jis priėjo, Birutės nematė. Birutė išgirdo Blogą Bernardą Bananą šnabzdant, kad jis rytoj vogs braškes iš Birutės uogyno. Ji sekė Bernardui iš paskos iki pat jo namų. Atėjo naktis. Bernardas nuėjo miegoti. Birutė nenorėjo, kad jis vogtų jos uogas. Ji paskambino Viktorijai Vyšnytei. Jai pasakė, ką Bernardas žada daryti. Viktorija atskrido helikopteriu, su ja kartu jos draugai Otonas Obuolys ir Asta Agraista. Visi tyliai išlipo iš helikopterio, kad neprizadintų Blogo Bernardo. Jie sustoję planavo, kaip Bernardą sustabdyti nuo to darbo. Pagaliau nutarė įkisti į maišą. Nupirko maišą ir pakabino virš durų.

Bernardas atsikėlė, apsi- rengė ir ėjo vogti pusryčių. Kai jis žengė por duris, maišas nukrito ant Bernardo ir visi vaisiai pagavo Blogą Bernardą Bananą. Kitą rytą Blogas Bernardas sėdėjo kalėjime. Visi vaisiai buvo linksmi.

Rima Idzelytė, Detroito „Ziburio“ lit. m-las 6 sk. mokinė. („Skambutis“).

AŠ ESU VANDENS LAŠELIS

Vieną dieną, kai saulė dar nebuvo patekėjusi, susirinko daug negražių debesų. Vandens lašeliai juose pradėjo kalbėti:

— Ką šiandien darysime? — klausė vienas.

— Mes palykime, nes šiai vietai labai reikia drėgmės, — atsakė jam kitas.

Kaip sakė, taip padarė. Iš debesėlių pradėjo lyti vis smarkiau ir smarkiau. Aš išlindau iš vieno debesies ir pajutau, kad greitai krentu į žemę. Aš taip greitai kritau, kad nežinojau, kas aplinkui darosi. Labai nenorėjau įkristi į purvą. Kai nukritau, pama-

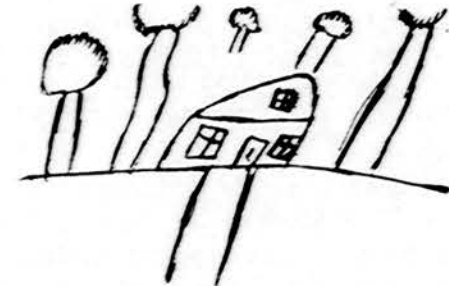
niau, kad jau sėdžiu purve, bet iš tikrųjų gulėjau dideliame žaliame lape. Pradžioje man nebuvo linksmas čia, bet kai prisiminiau, kad daug mano draugų guli purve, labai norėjau pasilikti, nes tas lapas tikrai buvo gražus ir didelis. Aš ten gulėjau linksmas.

Nustojus lyti, man pasidarė labai šilta. Kai dieną pasidarė dar šilčiau, norėjau šokti į didelį ežerą. Staiga aš atsiminiau štai ką. Prieš išsokant iš debesų, mama man sakė, kad vaivorykštei reikia pasakyti:

— Vaiva, gražiausia iš visų, nunešk mane į dangų.

Aš laukiau visą dieną. Pagaliau vaivorykštė išlindo. Aš jai pasakiau, ką mama mane išmokė. Ji mane nunešė į dangų, kad laukčiau kito karto, kada vėl galėsiu išsokti iš debesų.

Laima Žemaitytė, Los Angeles Šv. Kazimiero lit. m-las mokinė („Spindinčios mintys“)

Piešė Adomas, 2 sk. mokyns.

MANO VASARA

Birželio mėnesį praleidau pas savo tetą Laimą ir dėdę Petrą. Buvo gražu, nes mano draugė Missy buvo atvažiavusi. Daug vaikščiojome. Labai patiko prie ežero sėdėti. Ėjome ir į Clevelando plaukymo klubą. Dėdė Petras turi jachtą, kuri ten stovi. Plaukėme baseine. Liepos mėn. 4 d. teta, Missy ir aš nuvažiavome į klubą ir tvarkėme jachtą. Tą naktį atėjo mano brolis, dėdė Edis, Cindi ir daugiau žmonių. 9 val. dėdė Petras išplaukė jachtą, o mes žiūrėjome. Pradėjo lyti, jachta sugrįžo.

Liepos 10 d. mama grįžo iš Europos. Liepos 14 d. visa šeima važiavome į Floridą. Anksti rytą atsiradome Ormond Beach pas draugus. Buvome pavargę, ėjome anksti miegoti. Rytą draugai mus pavaišino gardžiais pusryčiais. Pavalgę ėjome į jūrą maudytis. Maudėmės iki trečios valandos po pietų. Iš ten važiavome į Daytona Beach. Iš ten grįžę valgėme vakariene. Po vakarienos nuėjome į pajūrį pasivaikščioti. Nuėjome beveik vieną mylią kelio. Kitą dieną išvažiavome į Fort Lauderdale. Ten praleidome mėnesį laiko.

Kristina Kasulaitytė, Clevelando Šv. Kazimiero lit. m-las 7 skyriaus mokinė („Pavasario garsai“).

VAIKO RYZTAS

Viena graži pagyvenusi moteris užkalbino savo kaimyno mažą berniuką:

— Ką tu darysi, kai užaugsi toks didelis kaip tavo tėvelis?

— Laikysiuos dietos, — buvo berniuko atsakymas.

SAVANAUDIS

Mama: — Baly, tu neturėtum būti toks pavydus ir turėtum duoti savo mažajai sesutei didesnę dalį saldainių. Juk ir višta duoda didesnius ir gardesnius kšnius savo vaikeliams — viščiukams, o sau pasilieka mažesnius.

Sūnus: — Ir aš taip daryčiau, jei būtų kirmėlės ne saldainiai.